

**Memoria Balfouriana, sive historia rerum, pro literis promovendis,
gestarum a clarissimis fratribus. Balfouriis D.D. Jacobo, barone de Kinaird
... et D.D. Andrea, M.D. ... / Authore [Sir] R[obert] S[ibbald] M.D.**

Contributors

Sibbald, Robert, Sir, 1641-1722

Publication/Creation

Edinburgi : Typis haeredum Andreae Anderson ..., 1699.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/uzchaeyr>

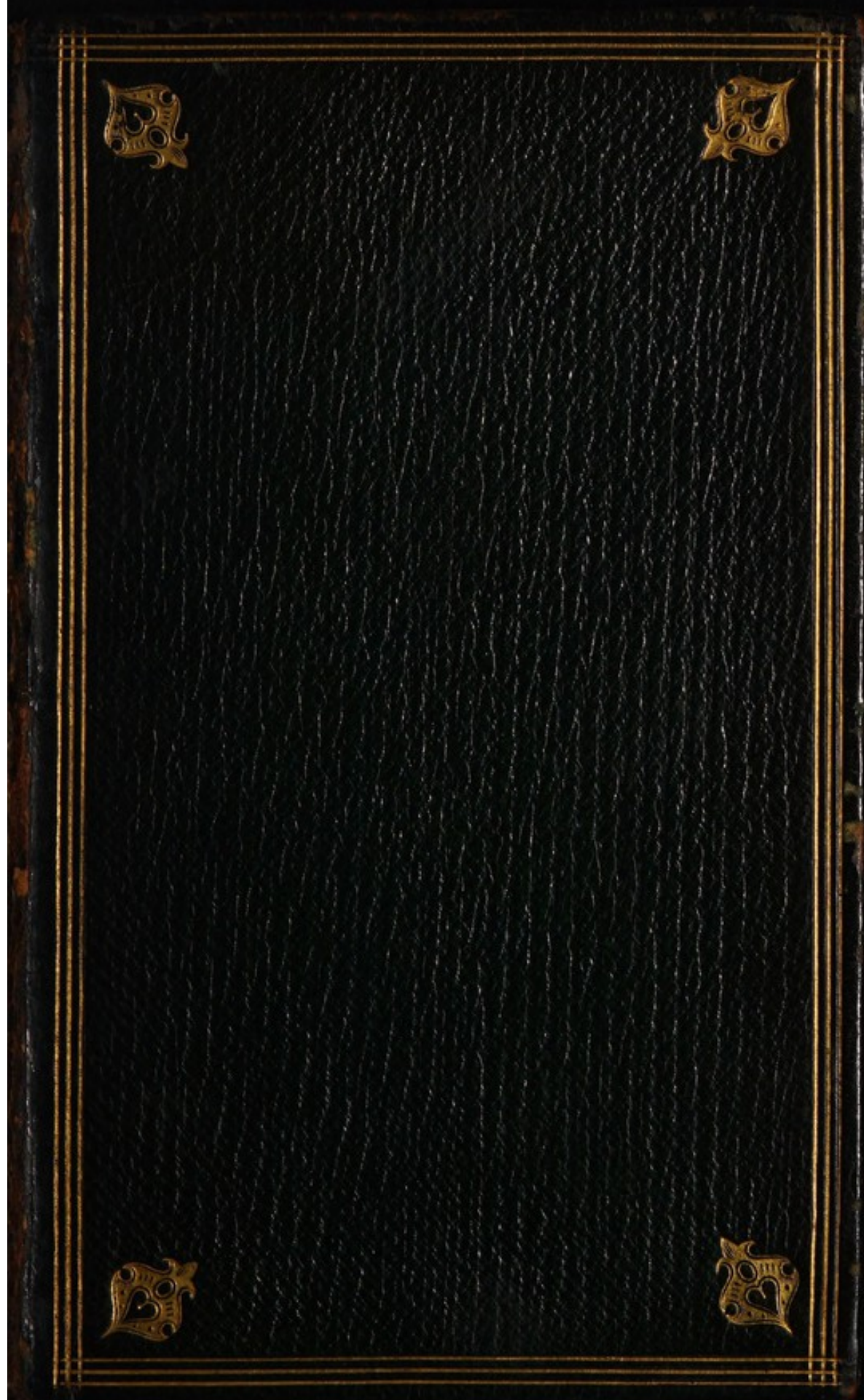
License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

SPES LUCIS AETERNAE.

Robert Pitcairn
WRITER TO THE SIGNET.

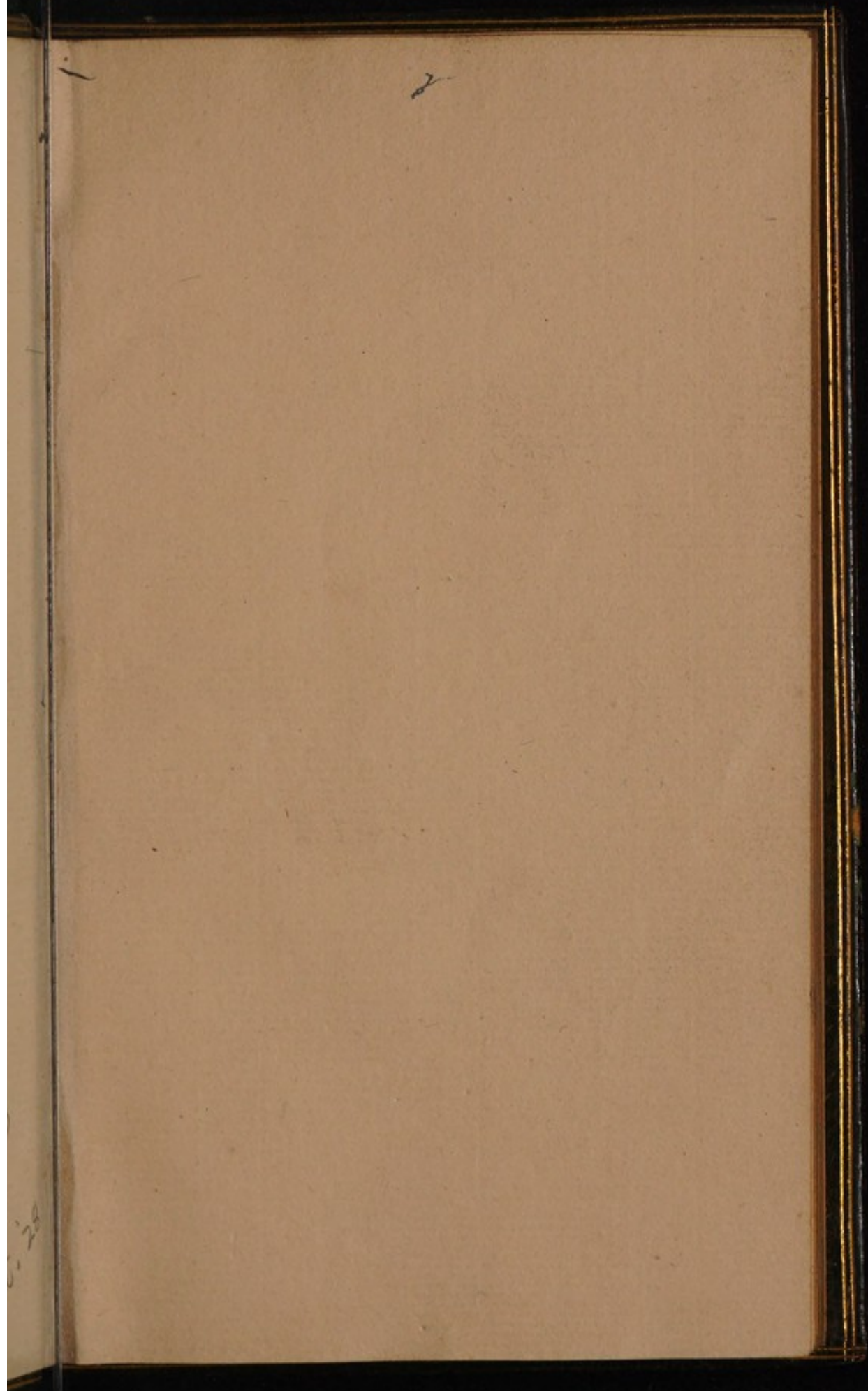

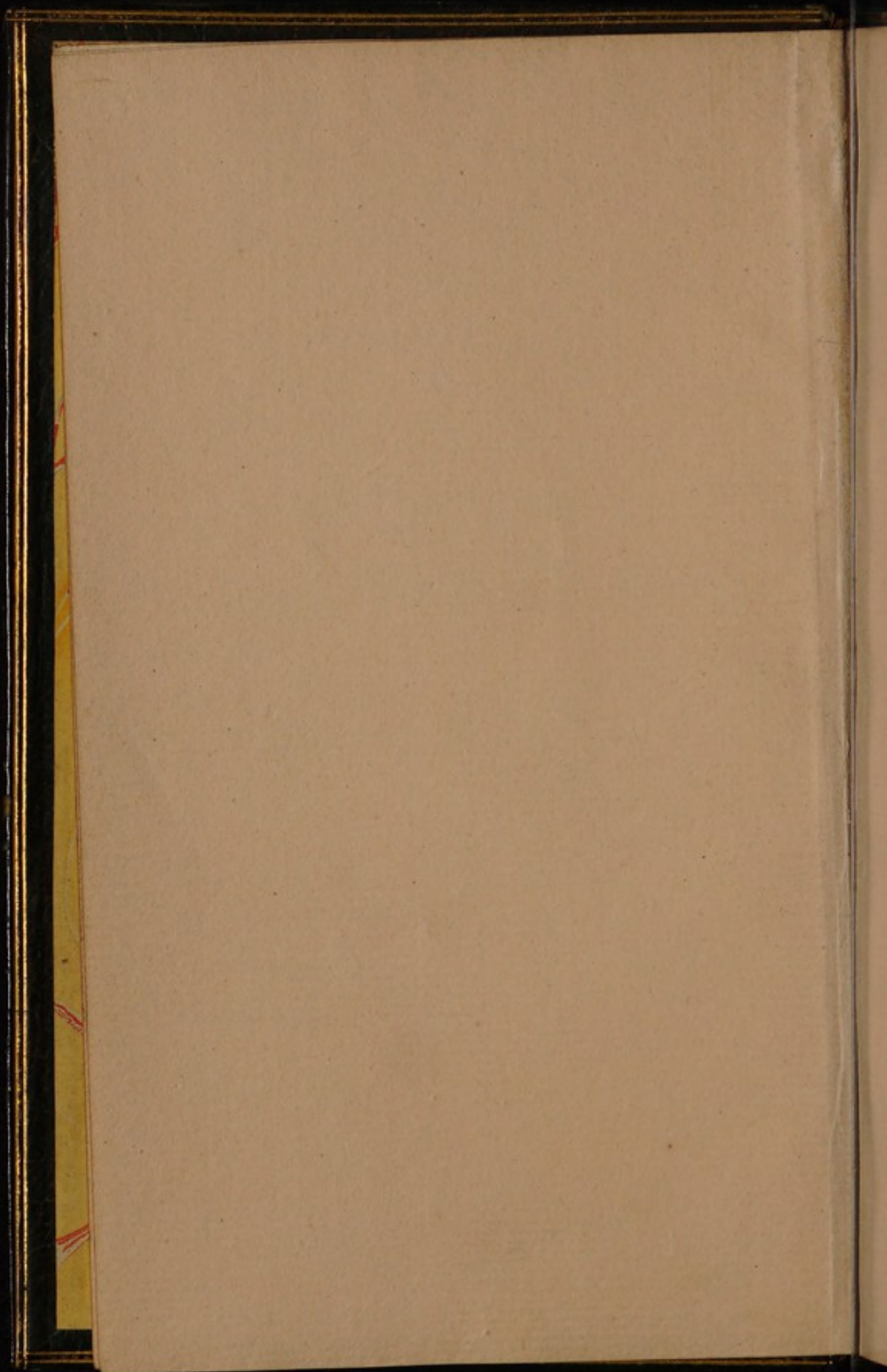
48142/A

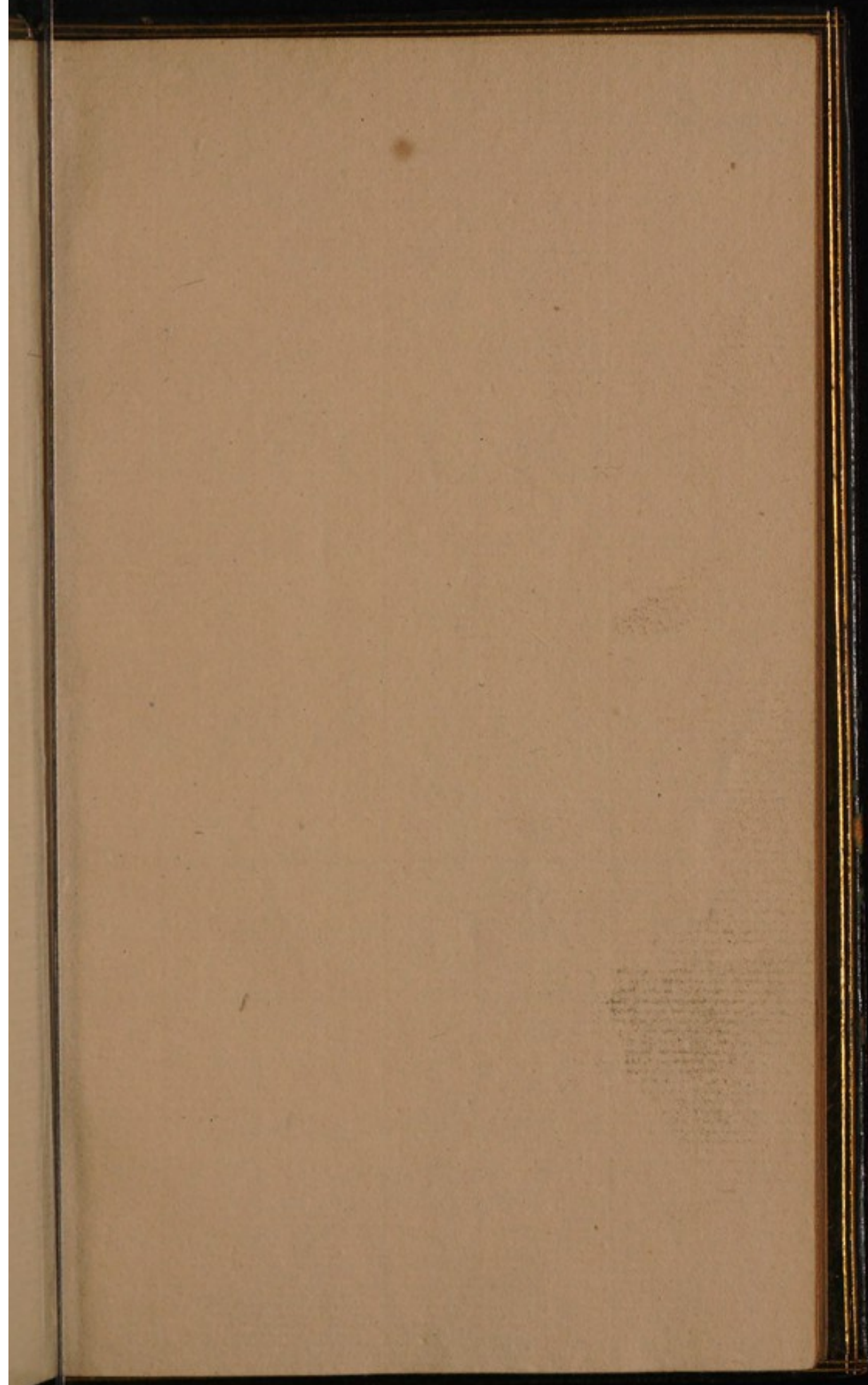
IV. II. m. 16

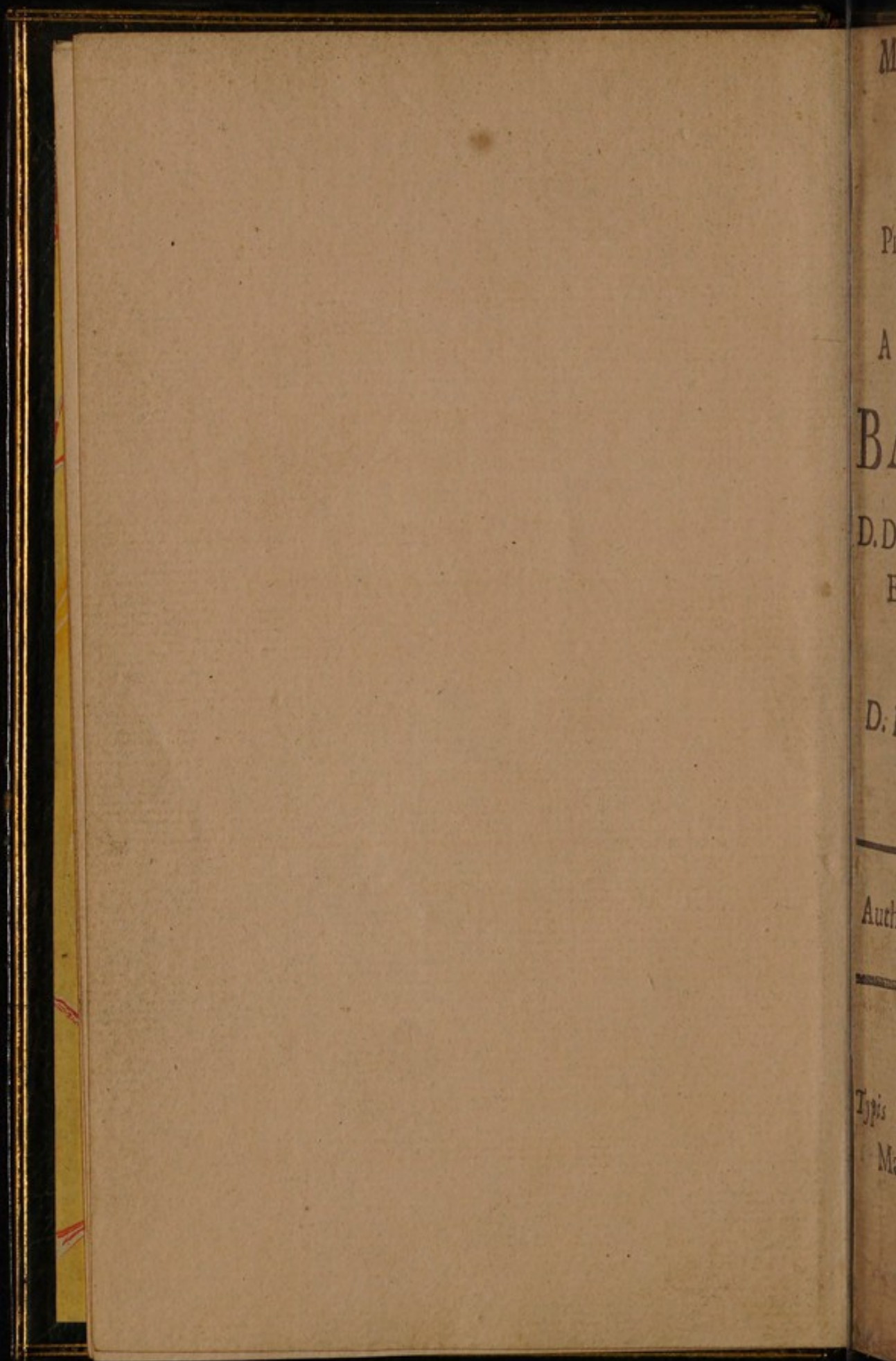
SIBBALD (Sir Robert)

Maggs (505)
30/-
6 Sept. '28

MEMORIA BALFOURIANA,

Sive;

48840

Historia Rerum,

Pro LITERIS Promovendis,
Gestarum

A clarissimis FRATRIBUS

BALFOURIIS.

D. D. JACOB O, Barone de *Kinaird*,
Equite, Leone, Rege Armorum :

Et

D. D. ANDREA, M. D. Equite
Aurato.

Sibbald
Authore R^o S. M. D. Equite Aurato.

EDINBURGI,

Typis Hæredum *Andree Anderson* Regie

Majestatis Typogr. Anno DOMINI

M. DC. XC. IX.

2 July 1928.

N
nio pe
Iogen
cultat
quod
tribu
natu
licet
am. I
cum
eorum
re no
culo, e
Erud
contes
Poffe
in hoc
dem
Viro

()

Præfatio ad Lectorem.

Non me latet, benevole Lector, quæ de magnis Viris scribuntur, deberi esse Ingenio perfecta, et industriâ elaborata; Ego autem Ingenio prorsus mediocri, et exiguâ admodum Facultate scribendi instructus, declinare non possum quod à me postulant Officium, cum illustribus Fratribus Balfouris sanguinis propinquitas, et cum natu minore, arctior per triginta annos Amicitia; licet eam Spartam pro Dignitate ornare nequeam. Ne igitur erga tantos Viros ingratus videar, cum per ætatem ingravescentem & vitæ genus, eorum vitas & res gestas stilo florido depingere non possim; rudi hoc (quod tibi offero) opusculo, eorum aliquam Effigiem & rerum, ab iis pro Eruditione augendâ, gestarum, memoriam censui contexendam potius, quàm res tam præclaras à Posteris ignorari patiar. Quantum autem mihi in hoc officio perficiendo Eloquentiæ deest, tantundem à singulari meâ in præstantissimos hosce Viros Pietate, et tuâ in me benevolentia, sup-
pleri

()

pleri, vellem. Hâc spe fretus, quædam tradam de illustrium fratrum majoribus & Propinquis, de ipsorum studiis & functionibus, de operibus quæ pro eruditionis Pomæriis proferendis perfecerint. Si autem non afferam omnia quæ de iis dici possint, æquum est mementisse meæ tenuitatis, & me pluribus (quibus opus erat) subsidiis fuisse destitutum.

Virorum autem tam illustrium, præclarè gesta innotescere, Reipublicæ literariæ, plurimum interest; eximia enim eorum Virtutis, Eruditionis summe, Ingenii acutissimi & Judicii subatissimi Representatio Juventutem excitabit, ut hæc magna Exemplaria & Virtutes tam egregias imitetur. Vale.

MEMORIA

MEMORIA
BALFOURIANA
SIVE

*Historia Rerum ab illustribus Fratribus
BALFOURIIIS, pro Literis
Promovendis Gestarum.*

Pars PRIMÆ.

*De Gestis d. JACOBO, Barone de
KINAIRD.*

GENS BALFOURIA No-
men habuit à Castello *Balfore*,
sito ad amnem *OR*, antiquâ
Majorum sede; quam, unâ cum
Vice comitis *Fifensis* Munere,
per multos Annos tenuere. Gens autem in
arias Propagines divisa fuit, inter quas
claruere maximè *Balgarvea*, *Monquhannea*,
Penmillia, *Ballovia*, *Carestonia* et *Kirktonia*,
ex quibus multi Viri exorti sunt, cùm Vir-
tute Bellicâ, tùm Pacis Artibus illustres. Ut
alios taceam, præterire non possum *D. Mi-
chael em*

chaelem Balfourium de *Balgarvy*, Militem, multis Legationibus apud Principes *Europe* clarum, quem Rex *JACOBUS* ejus nominis Sextus apud *Scotos*, & Primus *Britanniae* Monarcha, Baronem Parliamentarium, titulo *Domini Balfourij de Burleigh*, Diplomate suo, Anno 1607. creavit.

Nec omittere possum *Robertum Balfourium Angustianum*, Academiae *Aquitanae* apud *Burdegalenses* Moderatorem, multis Scriptis impressis celebrem. Hos nominasse sufficit, cum agendum mihi sit solum de Propagine *Denmillianâ*, quæ Originem suam debet *Jacobo Balfourio*, Filio *Joannis Balfourij de Balgarvy*, Militis; cui Villam, & Agros de *Denmiln*, in Feudo tenendos, dedit Rex *Jacobus Secundus*, Anno Regni decimo quarto. Sita autem est hæc Villa in Præfecturæ *Fifensis* Parte Occidentali, in Parochiâ *Abdie dictâ*, non procul à *Tai* Fluminis Æstuario.

Hic autem *Jacobus* pro Patriâ pugnans, paulò post *Jacobi Secundi* mortem, in prælio apud *Roxburgh Castrum* commisso, interfectus est; ut constat ex Chartâ Regis *Jacobi tertij*, *Joanni* ejus Filio concessâ; Is autem *Joannes* junctus fuit matrimonio *Christiana Sibbalde*, *Petri Sibbaldi de Rankilr*, filia; et paternæ Virtutis Hæres, strenuè quoque

pro Patriâ pugnans, unâ cum Rege *Jacobo* quarto, in Pælio apud *Fl wdenem* Collem, occisus est. Hujus verò *Johannis* Filius *Patricius*, Proavus fuit illustrium Fratrum, de quibus agendum est; Et ejus Filius *Alexander* illorum Avus fuit; Illius denique Filius *Michael*, Eques Auratus, Horum Pater fuit; Is autem *Michael*, tam *Mann*, quam *Censilio*, promptus, Hospitij Regi, *Caroli* secundi, Contrarotulator, live domesticarum *Expensarum* Inspector fuit; Ille avitum Patrimonium multis Latifundiis auxit, et ex unica Uxore *Jeanâ* *Durbame*, Nobilis Viri *Jacobi* *Durbam* de *Pitkerrow* Filiâ, quinque Filios genuit, & novem Filias: Duæ ex Filiabus Virgines demortuæ; septem reliquæ Viris illustribus nupsere.

Filiorum Natus maximus erat *Jacobus*, de quo fusè agendum est postea.

Secundus erat *Alexander*, cui ab Agro de *Lumbanie*, Titulus fuit: Is Verbi divini Minister, cum præclara Corporis Specie, tum Prudentia, & Vitæ Pietate, Venerabilis erat.

Tertius fuit *Michael*, Dominus *Randerstonii*, Rei rusticæ Peritiâ singulari, multum commendatus.

Quartus fuit *David*, Eques Auratus, Dominus de *Foret*, in Foro Juridico, tam Civili, quam Criminali, Senator.

Omniū Liberorū Natū Minimū, fuit celeberrimū Collega Noster, Dominus *Andreas*, Medicinæ Doctor, & Eques auratus; de Quo, in secundâ parte, hujus Tractatûs, nobis fusè agendum est.

Hos Liberos recensere, operæ Pretium erat, cum quod omnes suâ virtute claruerint, tum quod mirè fœcundi fuerint; Ex his enim (ut sæpe mihi retulit δ μανδάντης *Andreas*) Dominus *Michael* Pater, Nepotes trecentos de se oriundos, viderat; ipse autem *Andreas*, Sexcentos à Patre ortos conspexit: Qui affinitate, plurimis per Universum Regnum, Familijs Nobilibus, juncti fuere; Quæ singularis hujus Familiæ Fœlicitas fuit, quam paucissimæ assequuntur, vix ullæ exuperant.

Ut ad Primogenitum, Dominum *Jacoum* redeam, Qui *Kinardia* Baro fuit, cum in eo erectionis Ingenij Igniculi apparerent; Ejus animum Parentes, debito Pietatis sensu, optimisque disciplinis, imbuendum, curaverunt; quantum autem, profecerit in ijs, maturior Ætas abundè docuit; Junioribus etiam in Annis, in Poësi (quæ tunc à doctis multum colebatur) eum excelluisse ostendit Celebris Poëta Nostras, D. *Joannes Leocheus*, i.

Stren.

Memoria Balfouriana.

§

Strenis, Calendis Januarijs, anno 1626. editis, Poemate inscripto Generoso Juveni Jacobo Balfourio Kinardi, cui titulus Janus, in quo hæc de Eo cecinit;

*Hunc tu Carminibus constrictum Iacobe latinis
Coge tuis Numeris, quos Musa Caledonis aptat,
Et natura Tibi, nam tu quoque Scotica Si es.
Panthea Nostra tua est, ita cultu leta Britanno
Et melior mea (si quid queat esse r Puella.*

Idem etiam Carmine in Jacobi Balfourii Pantheam;

*Namq; ut pulchra satis; minus est mea Panthea
casta*

Quum non pulchra minus, et tua casta magis.

Ex quibus Versibus apparet, Jacobum nostrum, egregie vertisse Pantheam Leobei latinam, in Metra Scotica. Libellum etiam vidi, in quo, varia scripta sunt, ejus Manu, Poemata latina, & quædam in Linguâ vernaculâ; & postremo Poemati, Nomen suum apposuit.

Studiorum Curriculo confecto, statim se in externas Regiones contulit, ut Mores aliorum Populorum, inspiceret; & cum celeberrimis viris, qui ibidem Doctrinæ famâ claruerant, conversaretur; Redux autem in Patriam, totum se studio Antiquitatum et Historiæ

ria nostræ Gentis, dedit, in quibus miros profectus fecit; Fœliciter autem accidebat, quod hoc sæculo ineunte varij viri docti, Historiam nostram illustrare caperint; inter hos, *Robertus Maule*, Officialis, seu (ut malunt nostrates) *Commissarius Diocœsios Sancti Andree*, de primâ, gentis nostræ, origine scribat Dominus etiam *David Buchananus*, Antiquitates nostræ Gentis accuratè investigabat. *D. David Humius*, Objecta, contra Antiquitatem Gentis nostræ, doctè diluebat, Nobilis etiam *Robertus Gord nius de Stralock*, Miles, Antiquitates nostras non parùm illustrabat; Dominus *Robertus Johnstonus*, cùm res *Britannicas*, tùm & *Gallicas*, *Belgicas*, & *Germanicas*, ab anno 1572. ad annum hujus seculi 28. tradebat. Dominus *Guilielmus Drummond de Hau hornden*, Regum quinque, quibus nomen *Jacobus* fuit, Historiam, Scriptis mandabat; Dominus *Cuthreus*, Gesta in civili bello quod inter Nos exarsit, literis consignabat. Dominus *Wiseheart*, (postea Episc. *Edinburg.*) *Marchionis Montisrosani* Gesta, Scriptis consecrabat. Geographicam autem Regni *Scotie* Descriptionem, multùm promoverat. *Timotheus Pont*, magni Viri, & de Republ. literariâ, optimè meriti, *Roberti Pont*, Filius. *Robertus* etiam *Gordonius* Eques, & ejus Filius

us *Jacobus*, Ecclesiastes *Rotbomayensis*; & *Johannes Scotus Scoto Tarvatus*, Cancellariæ Director, multas Descriptiones, & varias Provinciarum Tabulas ad ecerant. Reverendissimus D. *Johannes Spotswoodus*, Ecclesiæ Primas, Historiam, cum Ecclesiasticam cum Civilem, à primordiis Christianæ Religionis, apud Nos, ad *Jacobi* sexti Mortem, continuaverat. Historiam quoque ecclesiasticam, à Reformatione à Papismo ad sæculi hujus 25. Annum, tradebat *David Calderwoodus*. Horum Æmulatione excitatus *Jacobus Balfourius*, quid Ipse possit in his Studiis, experiri statuit; Cum autem Artem Heraldicam adama- ret, ut Se in eâ perficeret, *Londinum* se contulit, Amicitiam initurus, cum eruditis, in eâ Arte Viris; In Horum autem Societatem, non tam aliorum Commendatione, quàm propriâ Virtute est admissus; maximè autem, coluit, Dominum *Gulielmum Segar*, qui inter Fœciales, tam *Jugenij* Laude, quàm Officij Dignitate, maximè eminebat, erat enim *Garter*, seu *Primus Armorum Rex*; commercium Literarium habebat quoque cum Domino *Rogero Dodsworth*, & Domino *Gulielmo Dougdale*, ijsque Plurima de Antiquitatibus nostris communicabat, ut videre est in *Monastici Anglicani*, per Hos editi, Volumine altero, Titulo *Cœnobica*

nobis Scotica, ubi varia à *Jacobo Balfourio*. ex Autographis exscripta habentur, ad Hosce prædictos Viros transmissa; Ipse etiam ex horum Consuetudine multum proficiebat in eo Studio; Ab illâ similitudine Studiorum, et amore Patrias Antiquitates penitiùs indagandi Initium sumpsit arctissima Amicitia, quàm multis Officijs continenter fovebant. Is etiam *Gulielmus Segar*, in tanti Amoris et Benevolentiae Memoriam, non solum illi, totius collegij Fœcialium, Favorem, & Amicitiam conciliavit, sed et insigne hoc Elogium, ei obtinuit, quod cum *Ghirographis*, tum *Insignibus* confirmatum, in ejus *Albo* amicorum posuere. Cujus Hæc Formula est.

TO all and singular, to whose Knowledge, thir presents shall come, Greeting: Sir William Segar, Sir Richard St George, and Sir John Borrough, Garter, Clarentius, and Norroy, Kings of Armes: William Penfon, Lancaster, Sir Henry St. George, Ridemond; Henry Chetting, Chester; John Philpote, Somerset; William Le Neue, Zork; and John Bradshaw, Windsor; Heraulds: Samson Leonard,

ard, *Blewmantel*, Thomas Thomson, *Rouge-dragon*; Thomas Prestoun, *Portcullis*; and George Owen, *Rouge-Cross*; *Pursevants*.

According to the Laudable Customs of Nations, not to conceile that Honor which is due to Virtue and Learning, We do Testifie and bear Record that James Balfour Esq; By and attour his Insight and Knowledge, in diverse Languages, hes also singular good Experience and Knowledge in all Antiquities and Ferraigh Historys, but especially, in these concerning the Island of Great Britain and Ireland as also, we Testifie and does Witness, him to be an Expert and Graduat Herauld, in Blazing of Coats and Armories, in inventing of Crests, and Supporters, in searching Genealogies and Descents, in Marshalling of Funerals, Triumphs, and Inaugurations, &c. And in all Ceremonies whatsoever, pertaining to Honor or Armes; In Witness of the Premisses, we abovenamed, Kings of Arms, Heraulds and Pursevants, has to this our present Testificat, and Approbation, With the severall Cottes of our Armes, affixed our Manuall Subscriptions, at our Office of Armes, in the Citie of London, the 3. of October, and 4. of December, in the fourth Year of the Reign of our Sovereign Lord, King CHARLES, and of our Redemption the 1628.

Post

Post quæ, Eorum *Insignia, Nomina, Officia & Symbola*, in ejus Libro apposita sunt

Fautorem & Promotorem habuit Illustrissimum Comitem *Kinnoullæ*, *Georgium Hayum*, Regni *Scotiæ* Cancellarium. Ejus Commendatione à Serenissimo Rege Magnæ *Britanniæ* CAROLO I. creatus est *Leo Rex Armorum*, magnâque in Gratiâ fuit apud Regem, qui Ejus Operâ in variis Regni Negotiis utebatur. Nam dum florebant Regis Res multum in Aulâ versabatur, sed flagrante Bello Civili, cum Partibus Regis faveret, nec ita adversæ Factioni acceptus esset, in secessu apud *Falcolandiam*, aut Prædium suum de *Kinaird*, à Tumultu *Bellico* remotis, totum se studiis prosequendis dedit; Officium autem *Leonis Regis Armorum*, summâ cum Laude gessit per multos annos usque dum à *Cromwellio* Usurpatore, eo munere, abdicaretur.

In secessu autem rurali, multa collegit, M. S. de re Heraldicâ, Varia etiam scripsit in Linguâ Vernaculâ de Eâ; Quorum quædam nunc servantur in Bibliothecâ *Jurisperitorum*; quædam amicis donata; quædam in Expugnatione Urbis *Toaduni* (ad Quam, Ea transferenda curaverat) ab *Anglis* direpta fuere. Ego eorum, quæ ad Notitiam meam pervenire, Titulos recensebo.

Quæ Scripsit sunt ea.

1. *A Treatise of the Surnames in general, but especially of these in Scotland.*
2. *A Treatise of the Order of the Thistle.*
3. *An Account of the Ceremonies used at the Coronation of King Charles I. at Holyrood-house.*
4. *The Ceremonies used at the Coronation of K. Charles I. at Scone, Printed with the Sermon at the Coronation, preached by Mr Robert Douglas, Minister of the Gospel at Edinburgh,*
5. *An Account of the Coats of Armes born by the Nobility and Gentry of Scotland.*
6. *Scotorum Procerum Genealogiæ.*
The Genealogie of all the Earls of Scotland from their Creation, down to 1647.
7. *An Account of the Funerall Ceremonies of some Noble Persons.*
8. *An Account of these who were Knighted when he was Lyon.*
9. *An Account of the Impressa's, Diviso's, and Motto's of several of our Kings and Queens.*
10. *The Crests, Devices, and Motto's, of the Scots Nobility.*
11. *Injunctions by Sir James Balfour of Kinaird, Knight, Lyon King at Armes (according to the Direction of the Act of Parliament, made thereunto) to be observed by all the Officers at Armes.*

12. Corrections of several Coats not right Blazon'd, and Blazings of several Coats by Him.
13. The Genealogies of several Families.
14. An Account of the Coronations of Emperours and Kings, especially of Alexander III. James VI. Charles I. & II. Kings of Scotland.
15. A Treatise of the Scots and English Surnames in severall Volumns.
16. A Treatise of the Science of Herauldry.

Quæ collegit M. S. de Re Heraldicâ, quædam latinâ Linguâ, quædam vernaculâ, aliisq;

Horum Tituli Sequuntur.

In Linguâ Latinâ.

1. Bartolus à Saxoferrato, de Signis & Armis.
2. Nicolaus Upton de Militiâ & Nobilitate.
3. De Bellis et Actibus exercitatis in eisdem.
4. De Nobilitate Colorum in Armis depictorum.
5. Regulæ per Quas, Colores Armorum, & ipsa Arma, clarè discernuntur.
6. De Gubernatione & Reformatione Officiorum Armorum, R. H. V.
7. De Officio Comitum Mareschalli Angliæ.
8. De Constabularijs, et Officio Constabularii Angliæ.

1. *Genealogie Regum et Principum Europa*
2. *It. Geneal. Regum Scotia.*
1. *De juræ prælationis Nobilium Scotiae*
2. *Extracta de Coronatione Alexandri III.*
Anno 1249.
3. *Extracta de Coronatione Roberti II. Regis Scotorum.*

Linguâ Anglicâ & alijs Linguis

A *Large Volumn in Folio with the Coats of Arms, of the Kings, and most of the Noble Families in England, and the Coats of Armes, of the Scottish Kings, beginning at Robert Bruce. and reaching to K. CHARLES, I. and the Armes of the Principal Nobles in Scotland, in their proper Colours. Cambdeni, Clarentij, Armorum Regis Regni Angliæ, Collectiones quædam Genealogicæ, et Historiæ Regni Scotia: Partly Latin and partly English.*

Southamptons Genealogie de Angleterre.

L' Ordre de Chevalerie, par Simphorien Champiere.

Traite de L' Ordre de St Michiel.

The Original Institution of the principal Order of Colliers in their Colours with their

Mottet's, by William Segar Garter.

7 *The Statutes and Ordinances of the Order of St. George, named the Garter.*

8 *An account of the Office of an Herald.*

9 Scrimgeour, *His Treatise of Heraldry and Combates.*

10 *A full account of the Office of Heraulds and of the King at Armes, their Institution, Habit, and Fees, and the Emoluments of Heraulds, Pursevants and Messengers.*

11 *The Copie of the Commission of the Earl Marishal of Scotland.*

12 *An account of the Kings of Armes, Heraulds, and Pursevants in England.*

13 *A Catalogue of the Earls, Viscounts, and Barons, of Ireland, as they were Ranked in the year, 1628.*

14 *The Arms of the Nobility of Ireland, and of diverse Gentlemen of the same Countrey 1627.*

15 *The Names and Armes of the Noblemen, and Knights, that were in the Time of K. Edward I. and King Edward II.*

16 *The Armes and Names of the Benefactors, of the Church of Westminster.*

17 *The Alphabet of Honor, of the Succession and Armes, of the Kings, Princes, Dukes, Marquesies, Earls, Barons, and Gentry*

Gentry of England, *since the Conquest,*

18 *A Register of the Nobility, created or restored since the Conquest, in every several King his reign, and of such as were Nobles when the Land was conquered by the Normans.*

19 *The Pedigree of the Nobles remaining in Honor, with the Matches of their House.*

20 *A Blazon of the Armes & Crests of the Nobility, till the 40th year of Q. Elizabeth.*

21 *An Account of the Solemnitys at the Interments of some Kings & Queens, of England.*

22 *A Collection of the Officers of the Queen of England, over all England and Wales, with their Fees;*

23 *Collectanea Domini Davidis Lindsay Militis, Leonis, Regis Armorum.*

24 *Injunctions set forth by Sir David Lindsay Knight, King at Armes, to be observed, by Officers of armes, within the Kingdom of Scotland.*

25 *Roberti Forman Fœcialis, M. S.*

26 *Several Books with the Coats of armes of the antient Nobility of Scotland, in their proper Colours.*

27 *Some Coats of the Nobles and Gentry of Scotland, in black and white Cryoned.*

Præcipue autem se applicuit ad Historiam nostram illustrandam, et cum sciret pro
Historia

Historia promovendâ, et ornandâ, ad Fon-
 tes Historiarum recurrendum esse; et anti-
 quos Auctores consulendos, et inter se con-
 ferendos; *Chartas, & Diplomata* Regni, di-
 ligenti versanda Manu, et *Archiva* Mona-
 steriorum, et Ecclesiarum Cathedralium
 quæ in Registris eorum inserta fuere accur-
 atè exploranda esse; (non enim aliundè, quàm
 ex *Actis* publicis, authenticisq; *Instrumentis*,
Diplomatibus scil. *Bullis*, et *Chartis* antiquis,
 certam perfectamq; anteriorum sæculorum
 cognitionem hauriri posse, videbat;) Mona-
 chorum *Chartularia & Chronica*, tam *majora*,
 quam *minora*, quæ majorum Compendia erant,
 sedulò investigabat; et insignem Horum nu-
 merum, obtinuit, Illorum benevolentia, a-
 pud quos servabantur; Deplorandum autem
 summoperè est, quod multa ejusmodi. M. S.
 Sacrilegorum et Indoctorum, facta fuerint
 Præda, Igni destinanda, aut à Pueris laceran-
 da; sicque miserè perierint: Quantilla enim
 Horum Pars superest! et omnia periissent,
 nisi pauci quibus ea in maximo Honore fue-
 runt, opportunè intervenissent. Rudis qui-
 dem, fateor, et semibarbarus, pro sæculi me-
 dij genio, fuit horum *Monachorum* stilus:
 Non *Industria* tamen, non *Judicium*, non *A-*
mor Veritatis, his defuere. Hos certè à primâ
 Mon-

Mon
 optin
 culat
 mom
 habe
 Mon
 putat
 mori
 etian
 derit
 cipur
 ciis,
 Chro
 Liter
 spons
 Episc
 Conc
 taria,
 Episc
 non
 Mort
 reses
 ta, &
 deniq
 statum
 inde
 oriret
 Sacro

Monasteriorum Ereptione in hoc Regno, optimos in re literariâ Exploratores. et Oculatos et Auritos Testes rerum cujuspian momenti, suis Temporibus contingentium, habemus fere solos et unicos: ut qui in suis Monasterijs unum aut alterum semper deputaverint, ad Rerum sui Temporis Memoriam, Scriptis consignandam: Quicquid etiam cum exteris Principibus, sive in Fœderibus ineundis, sive in contrahendis Principum Nuptijs, sive in stabiliendis Commerciis, publicè transactum fuerat, in sua Chronica & Registra, referri curaverunt; *Literas* etiam et *Bullas* Pontificum, *Responsa*, *Edicta* & *Statuta* Regum, *Rescripta* Episcoporum, *Constitutiones* Provincialium Conciliorum, *Acta* seu *Decreta* Parliamentaria, Prælia, Illustrium Virorum Mortes, Epitaphia et Inscriptiones, Anni etiam non rarò Constitutiones & Tempestates, Morbos grassantes, Prodigia et ostenta, Hæreses subortas, earum Authores & Dogmata, & Hæreticorum Pœnas; quæcunque denique ad communem Ecclesiæ et Regni statum spectant, ea Literis mandaverunt, ut inde futuris Temporibus, si qua dubitatio oriretur, Omni legitimâ contra ejusmodi sacrosanctam Auctoritatem, unanimemq; con.

confessionem exceptione submotâ ; de Illo-
rum Fide & Veritate constaret, quæ in hisce
Scriptis referebantur. Maxima ergo *Jacobo*
Balfourio Gratia debetur à Posteris, æter-
numq; Memoriam ejus erigendum est Mo-
numentum; Propter Operam in Hisce ma-
nuscriptis conquirendis, et conservandis,
elocatam: cum enim perspiceret nequè se
accuratam, Historiam *Scoticam* cognitionem,
cui maximè intentus erat, nequè sufficien-
tia Documenta, & Argumenta, pro eâ con-
firmandâ, absq; Vetustorum Authorum op-
timæ fidei, frequenti, et assiduo usu, adipis-
ci posse; Nequè sibi et posteris, pulchrius
Ornamentum, nequè Patriæ firmitus Præsi-
dium fore, quàm ex tali Thesaurio literario,
nullum ille non movit Lapidem; omnemq;
Curam adhibuit, nullis etiam Sumptibus
parcens, ut ejusmodi Codicum Manuscrip-
torum Copiam, non tam in Ipsius peculi-
um, quàm ad communem Literarum Uti-
litatem coaecraret, & maturè quidem cæ-
pit, nec per Vitam deinceps ab istâ indagine
cessavit. Horum autem quæ congeffit Catalo-
gum tradam, quantum ex Scriptis, quæ re-
liquit, assequi licet; Quamvis multa ex iis
nunc non comparent, ut quæ vel urbe *Tao-*
duno (ubi servabantur, ut dictum) expu-
gnatâ

gnatâ, à Militibus *Anglis* direpta, vel amicis concessa aut donata fuerint. Eum autem ordinem servabo, primo vetusta quæ possederit, enumerabo Manuscripta, ad Historiam facientia, deîn quæ ad alias Scientias, et Artes illustrandas inserviant, recensebo; postremo loco moderna Manuscripta apponam, ad prædictos usus accommodata.

Manuscripta Historica vetusta

1. **C**Hronicon *Melroessense* quod propriâ manu transcripsit ex eo Exemplari quod in Bibliotheca *Cottonianâ* asservatur, Huic adjunctum est
2. Chronicon *Arnoldi Blair*, Capellani Domini *Guelielmi Wallace*, Gubernatoris *Scotiæ*.
3. Chartularium *Fermilodunense*.
4. Chartularium *Dryburgense*.
5. Chartularium Monasterij de *Aberbrothock*, Folio,
6. Aliud Chartularium *Arbrothiense*, Quarto, Cui adjuncta.
7. Chartularium Episcoporum *Abredonensium*.

D

8. Char-

8. Chartularium Episcoporum *Dumblanensium*.
9. Chartularium Episcoporum *Dunkeldensium*.
10. Chartularium Episcoporum *Sancti-Andree*.
11. Chartularium Episcoporum *Brechinensium*.
12. Dilpomata variorum Regum nostrorum
13. Bullæ variorum Pontificum.
14. Chartæ variorum Nobilium.
15. Antiquum Registrum *Monasterij Sancti Trinitatis de Sconâ*.
16. Chartularium *Cænobii de Balmerinock*.
17. Registrum *Prioratûs Sancti-Andree*.
18. Registrum *Monasterij de Cupro*.
19. Liber *Lindorensis*;
20. Liber *Balmerinensis*.
21. Liber *Cuprensis*.
22. Liber M. S. *Magni Mackulloch*
23. Liber *Sconensis*.
24. Chartularium *Cambus-Kenethense*.
25. Breviarium Libri *Cambus-Kenethensis*.
26. Breviarium Libri *Cuprensis*.
27. Breviarium Libri *Fermilodanensis*.
28. Breviarium Libri *Sconensis*.
29. *Beda de Gestis Anglorum*.
30. *Historia Scotorum Johannis Fordouni*

- *Turgoti Historia Scotorum.*
- *Alredi Abbatis Rivalis Historia.*
- *Chronica Henrici Archidianaconi Huntingdoniae.*
- *Chronica Fratris Martini, Ordinis Praedicatorum.*
- *Historia Alexandri Macedoniae Regis metrica per Wilikeum Civem Spoletanum.*
- *Liber Carthusianorum de Perth.*
- *The Chronicle Originall of Andrew Winton in verse, to which is joyn'd.*
- *Brevis Chronica ; in Prose.*
- *Registrum St. Mariae de Linderis.*
- *Chartæ, Diplomata, Regum variorum Episcoporum Stæ. Andreae, et Nobilium quorundam, simul compacta.*
- *Multarum Chartarum Copiæ, seu Exemplaria.*
- *Variorum Pontificum Bullæ.*
- *Indices varij vetustorum Diplomatum.*
- *Suetonij Historia XII. Cesarum priorum.*
- *Liber Iustini.*
- *Egesippi Historia à Passione Domini, ad suam Ætatem.*
- *Eutropij Historia.*
- *Dionisius Alexandrinus, de situ Orbis, ex translatione Antonij Becharia Veronensis.*
- *Heracledes Episcopus de Viris sanctorum Patrum,*

50. *Historia Persecutionis Africana, tempore Genserici & Honorii Regum Vandalorum à Victore Episcopo Patria Vitenfis.*
51. *Historia Belli Trojani, Daretis Phrygij, ex translatione Cornelij Nepotis.*
52. *Raimundi Martiani Clavis Commentariorum Caij Julij Caesaris.*
53. *Galfridi Arthuri Monumentensis Historia de Brittonum Origine & Rebus gestis.*
54. *Chronicon Volumen à Tempore Alexandri magni ad primùm sæculum Christianum.*
55. *Archiepiscopatus, Episcopatus, Monasteria, ordines Religiosorum in Scotia, ante Religionis Reformationem.*
56. *Inquisitio in Curiâ Vicecomitatus de Fyffe, de terris ibidem.*

Manuscripta Historica Moderna.

1. **T**he Diarie of Robert Birrell Burgess of Edinburgh, Containing diverse Passages of State, and other memorable Accidents from the 532. year of our Redemption, till the beginning of the year 1605.
2. George Marjoriebankes his Annals of Scotland from the year 1514. to the year, 1591.

3. Lindfay of Pitfcotty his History of Scotland.
4. John Woodward the Life and Tragœdie of Mary, Queen of Scots in Verse.
With this is joyned.
5. An Account of the Exceution of the Scottish Queen, in Fotheringhey Castle. Feb. 8. 1586.
6. — Prince Henry his Life, Death and Funeralls.
7. A Description of the Westerns Isles of Scotland by Mr. Donald Monro.
8. Descriptio Infularum Orchadiarum per Johannem Ben
9. Camdinea i.e. Examen nonnullorum à Gulielmo Cambdeno in Britannia sua positorum per Da. Humium.
10. Gesta Gordoniorum et Southerlandorum 2 libris descripta. Quorum prior, Huntillæ Familie Res gestas, à Johanne Ferreio Pedemontano, conscriptas, complectitur.
11. Posterior Southerlandiæ Comitum Origenem et Incrementa, Vitas et Res, Bello Paceq; gestas tradit in quo multa Notatu digna in Regionibus Scotiæ ultra Caledonios à Scriptoribus nostris vel leviter tacta vel penitus omissa fusiùs explicantur; Authore Alexandro Rossæo Aberdonensi Scoto.
12. Dalgleish his Collections of the Scottish Historie.

13. *Nomenclator Buchannani Historiæ Scot-*
orum.

14. *Maul of Melgum his History of the Picts*

15. *Vitæ Pontificum Sancti Andreæ.*

16. *The Genealogie of the chief Clans of the*
Isles.

17. *Captain John Anderson his fourth Voyage*
to the East Indies, containing the Course
he kept, the Winds, and Weather by the
Way, and the Description of the chief Places
frequented by the Europeans.

18. *The Affairs of the Church of Scotland,*
from the year 1610. to the year 1625. 3.
Volumnes.

19. *The Proceedings of the General Assem-*
bly holden at Glasgow, Novem: 21. 1638.

20. *An Address of the particular Kirks of*
Scotland, to the Kirk at Edinburgh.

21. *Brevis Narratio Martyrij Th Maxfeildij.*

22. *An Account of the Lord Warwicks pas-*
sing through the Spanish ARMADO with
a single Ship.

Destructis et direptis Monasterijs optima
documenta pro Historiâ adornandâ, ex Archi-
vis Regni Actibus scz. publicis, Regum per,
Legatos suos cum Exteris, Negotia-
tionibus et Foederibus, Regum et Secretario
rum-

rum Regni epistolis et Registris, et Literis Ministrorum seu Officiariorum Status petuntur. Pro Apparatu igitur pro Historiâ sui temporis scribenda; quotquot ex his adipisci potuit, collegit. Ego Fasciculorum & Voluminum ex his congestorum Titulos tantum recensebo.

Manuscripta Statum Regni spectantia.

1. **E** *Pistolæ à Regibus et Gubernatoribus Scotia, ad Imperatorem, Papam, & Status Europæ ab anno 1500. ad annum 1525*
2. *Epistolæ à Jacobo quinto Rege, Mariâ Regina, & Gubernatoribus Scotia, ad annum Christi 1545*
3. *Epistolæ & Mandata per Reges, Optimates, & Magistratus, Scotia, ab Anno 1505 ad Annum 1626*
4. *Tractatus Scotici, or the Leagues between Scotland & England, from the Year 1069*
5. *Articles and Orders anent the Watches, kept upon the English Side of the Borders in K. Edward VI. his Time.*
6. *Secreta Secretorum, sive de Principis Institutione ad Alexandrum Magnum, per Aristotelem, ex Græco in Latinum Sermonem translata*

- translata, per Joannem Filium Patricii.
7. *Le Livre des Moeurs du Gouvernement des Seigneurs, appelez les Secrets des Secrets de Aristote* translatez en *Francoise*.
 8. *Negotiations with the Kings of Poland, Sweden, and diverse German Princes and States, Regn. Jacobo Sexto, & Carolo primo.*
 9. *Negotiations with Denmark and Norway Regn. Jacobo VI. & Carolo I.*
 10. *Negotiations with France, Regn. Jacobo VI. & Carolo, I.*
 11. *Several publick Papers relating to the Scots-Guards in France.*
 12. *Negotiations with Spain, Regn. Jacobo VI. & Carolo I.*
 13. *Negotiations with some Italian Princes, Regn. Jacobo VI. & Carolo I.*
 14. *A Memorial by the President Jeanin anent Henry IV. of France.*
 15. *Treatises in French betwixt France and several other Kingdoms and States.*
 16. *Treaties, instructions, Powers, Commissions, Ratifications and other Acts of the French-Court in French.*
 17. *Manuscripts relating to the affairs of Scotland, and England, in the time of Q. Elizabeth, and K. James VI. 19. Vol.*
 18. *State Business, Regn Carolo I. 4. vol.*
 19. *Secretary*

19. *Secretary Alexander, his Register of K. Charles I. His Letters to the Council of Scotland, and others.*
20. *The first Beginning and Proceeding of the Presbyterian Discipin at Geneva, with the Proceeding of our first Reformation of Religion, written by Doctor Bancroft Archbishop of Canterbury, in anno 1604.*
21. *A Satyre against Scotland.*
22. *The Answer to it.*
23. *Miscellany Papers.*
24. *Liber domicilii Domini nostri Regis anno 1525.*
25. *Jacobo colville de Ucheltree Ministrante in Officio Computorii Ratulorum, Folio.*
25. *The account of what past when Prince Charles was in Spain.*
26. *The Castilian Project, against England, with an Advertisement for the preventing thereof, with a View of Britain; and Comparison betwixt Britain and Spain.*

Manuscripta de Jure.

1. **L**eges Ludovici Regis.
2. **L** Constitutio de Mercaturâ.
3. *Magna Charta.*

E

4. *Carta*

4. *Charta de Forrestis.*
5. *Commentarius in Magnam Chartam & Chartam de Forrestis.*
6. *A Treatise anent Scottish Merchandise and their Measures.*
7. *Stephani Patersoni Notarij Protologi sive Registra 4. vol.*
8. *Joan. Lyciothin Notarij Registrum.*
9. *Anonymi Notarii Registrum.*
10. *Jo. Philp Notarij Registrum.*
11. *The old Laws Regiam Majestatem, in which, besides what is in the Printed Copie, are these following Treatises.*
12. *In Quibus Causis amittitur Feodum? several other Questions resolved.*
13. *Processus Curiae Purpresturae.*
14. *De Tutoribus et Curatoribus, and other Questions.*
15. *A Treatise containing 18. Rubricks.*
16. *De 4. modis tenendi Terras de Rege.*
17. *The Maner of Battle within Lifts.*
18. *Notabilia quaedam concernentia Iter Fustitiarum, antequam ad Iter procedatur. with this is jeyn'd*
19. *A Treatise concerning the Procedure before the Justice-Court.*
20. *De Obligatione et eam concernentibus.*
21. *Some Questions about Deforcement, and*

and other Cases, as Appeals, &c.

2. *De ratione Cartæ Conficiendæ*
3. *De Pregnante damnatâ.*
4. *Constitutio de Mercaturâ.*
5. *Severall other Constitutions.*
6. *The Laws & Customs of the Ships.*
7. *Quædam Quæstiones Juris.*
8. *The Forrest-Laws, Here a large Treatise;*
in the printed Copy only 4 Leaves.
9. *De Judicibus, a large Treatise.*
10. *Tailzies.*
1. *Leges Marchiarum.*
2. *Statuta Militum prædictorum.*
3. *Severall Titles of the Acts of K. Robert*
III. not in the Print.
4. *The Order of falsing Doom, a large*
Treatise.
5. *Expositiones quorundam Vocabulorum in*
Chartis.
6. *Apud quem Judicem, aut Judices Causa*
Feodi debet agitari?
7. *The Form & Method of Procedure in*
severall Actions.
8. *Tractatus Corone.*
9. *The Order & Maner of shewing holding.*
10. *Ultima Statuta Regis Roberti Brui.*
1. *Points belonging to the Wardens-Court.*
2. *An Index of all containd in the Manu-*
script.

Manuscripta Theologica.

1. **B**iblia Sancti Hieronimi latina.
2. **A**ne New Testament in English.
3. *Bibliorum Summa per Jo. de Vasco.*
4. *A System of Theologicall Matters in a Roll of Parchment.*
5. *Paraphrasis in Psalmum CXIX.*
6. *Meditationes Theologicae.*
7. *Psalterium Abbatiae de Deer.*
8. *Liturgia Sancti Columbani Abbatis.*
9. *Manuale Sancti Davidis I. Regis Scotorum.*
10. *Manuale Precum.*
11. *Psalterium Ricardi Marishel, Abbatis de Culross.*
12. *Manuale Reginae Elizabethae Bouchier.*
13. *Venerabilis Bedae opuscula.*
14. *Originis & aliorum Homiliae.*
15. *Augustinus de cognitione verae Vitae.*
15. ——— *De Trinitate.*
16. ——— *De Penitentia.*
18. ——— *De Spiritu, &c.*
19. ——— *Sermo de Sacramento Altaris.*
20. *Boetius de Trinitate.*
21. *Anselmi Tractatus varij.*
22. *Conflictus Babylonis & Jerusalem.*
23. *Rabanus de Corpore et Sanguine Christi.*
24. *Vinay*

24. *Vinamundus de Corpore Domini.*
 25. *D. Alexandri Scoti novæ distinctiones Ordinis Cisterciensium.*
 26. *Oculus Sacerdotum Magistri Rob. Grosseti.*
 27. *Roberti Groshead, Episcopi Lincolnensis Loci Communes.*
 28. *Anonymi Flores Summarum.*
 29. *Decisio Will. Rufi. Regis Angliæ, Contraverſæ de Terris de Frachebam.*
-

Manuscripta Poetica.

1. *O* *Vidii Liber de Fastis.*
2. *Claudianæ varia Poemata.*
3. *Virgilii Libri Aeneidos.*
4. *Papinii Statii Thebaidos Libri XII.*
5. *Persius.*
6. *Rufi Avieni Fabulæ.*
7. *Will. Bibliarii Opuscula.*
8. *Juvenalis*
9. *Sedulii (Scoti) Opera.*
10. *Terentius.*
11. *Alani de Insulis Anticlaudianus.*

Manuscripta

 Manuscripta Philosophica.

1. **A** *Ristote de Diete.*
 2. **A** *Franciscus Petrarcha de Remediis utriusque Fortune.*
-

Manuscripta Medica.

1. **G** *Aleni Opuscula, Parchment.*
2. **G** *Joanicii Commentarij in Libros Galeni de Corpore humano.*
3. ----- *Commentarii in VI. primos Libros Aphorismorum Hippocratis.*
4. *Dispensatorium Nicolai.*
5. *Summæ Mri. Walteri de Agelon de Dosibus Medicamentorum.*
6. *Praxis Medicinæ Anonymi in French*
7. *Macer de Virtutibus Herbarum.*
8. *Euax Rex Arabum de Lapidibus.*
9. *Liber Graduum Medicinæ.*
10. *Anonymus de Medicinâ.*
11. *Liber Serapionis de Simplicibus.*
12. *Constantini Monachi Theorica,*
13. *Practica.*

Manus

Manuscripta Rhetorica.

1. **I**nventivarum Ciceronis contra Catelinam; Libri tres.
2. Epistola Salustii ad Ciceronem.
3. Responsio Ciceronis ad Epistolam Salustii.

Manuscripta Miscellanea.

1. **L**etters to K. James VI. from his Queen, and Children.
2. Letters to K. James VI. from some Learned Men.
3. Ancient Records of Donations to Religious Houses. 2 Vols.
4. Rentale Episcopatus Moraviensis.

Magnâ etiam Industria & multis Sumptibus, Bibliothecam selectissimis, in unâqueque Facultate Libris refertam instruxit; præsertim autem iis quæ Historiam nostram, Rem antiquariam, aut Heraldicam, illustrarunt; Scoticam enim Historiam sibi excolendam proposuit, et quæcunque poterat, subsidia, in hunc usum, comparabat; ut etiam ea res sibi

sibi foelicius procederet, Commmercium literarum iniit cum summis sui Temporis Viris, qui in Historiâ *Scribendâ*, aut *Illustrandâ* claruere; Domino *Roberto Maule*, D. *Henrico Maule de Melgum*, D. *Dauid Buchanan*, D. *Roberto Gordonio de Stralough*, Equite. D. *Rogero Dodsworth*, et D. *Gulielmo Dugdale*, D. *Gulielmo Drummondo de Hawthornden*; Quem ob cultissimi Ingenij Dotes, amore suo dignissimum censuit, et per totam Vitam arctissimâ Necessitudine et Benevolentia, complexus est. Cum etiam Lumen Rebus nostris spissâ Caligine involutis, melius detegendis, illustrandisque ab antiquis Nummis, Annulis, Monilibus, Armillis, Sigillis, cæterisque prisce Ævi Reliquijs, affundi solere cuius esset compertum; prætiosam hanc Supellectilem antiquam, tanquam novam Bibliothecæ Appendicem in Loculis reponendam, sedulo conquirit; cum etiam ex Historijs constaret, *Romanos* huic Boreali *Britanniæ* parti, quæ nunc Regnum *Scotiæ* complectitur, diu infedisse et ad Maiores nostros *Scotos Pictosque* à Provincia libus suis arcendos *Prætenturas* & multa *Castra*, variis in Locis posuisse, & nonnulla *Ædificia* cum *Lapidibus* inscriptis reliquisse; in his etiam investigandis diligens fuit, & quasdam ejusmodi

ejusmodi *Inscriptiones*, in *Adversariis* notavit.

Maximè autem conatus est ea, quæ in *Historicis* nostris desiderantur, supplere; Accuratè igitur *Nomina* propria, *Dignitates* et *Officia* Eorum qui rebus gestis claruere, et Tempus quo res singulæ gestæ ex *Manuscriptis* annotavit; Nec ullas Res omisit quæ alicujus Momenti essent, quamvis eas, non plenâ et continuatâ Oratione sed sparsim per Paragraphos, traderet; Operaq; sua, eam ob Rem, *Annales*, non *Historiam*, inscripsit, et pleraque, revera, *Collectanea* sunt, pro *Historiâ* scribendâ. Illi enim propositum erat, omisâ addere, et obscurius traditis Lucem scenerari, potius quam plenam & integram rerum nostrarum *Historiam* exhibere. Pio etiam clarissimorum Virorum *Memorias*, ab *Oblivione* & *Interitu*, vindicandi *Desiderio* incensus, *Itineribus*, per varias *Scotiae* *Provincias* susceptis, inibique *Ecclesiis* *Cathedralibus*, & si quæ essent *Notæ* celebrioris, *Parochialibus*, etiam *lustratis*, *Sepulchra*, *Monumenta* quæ cætera diligenter exploravit, *Epitaphia* exscripturus. Et *Libellum* de *Epitaphiis*, & *Inscriptionibus*, à se collectis scripsit.

Rogatu etiam clarissimi Viri D. D. *Johannis Scoti Scoto-Tarvati*, *Descriptionem*

Regni hujus Geographicam non parùm illustravit.

Univerſum enim Regnum (quod Nemo ante eum alius) ingenioſus admodùm Juvenis *Timotheus* Pont Pedibus peragravit et Inſulas etiam omnes, (ab Incolis, qui diſſonâ Linguâ utuntur cultas,) vidit, adiit, et ſingularum Regionum et Inſularum *Mappas* et *Deſcriptiones* contexit ; Haſ dum ad Editionem parabat, Eum Mors immatura ſubtraxit. *Chartas* autem et *Mappas* Domino *Roberto Gordonio* de *Straloch*, corrigendas, et ſupplendas ubi deficiebant, D. *Scoto-Tarvatus* tradiderat ; quaſille in Multis correxit, in quibuſdam etiam ſupplevit, et etiam novas quarundam Regionum *Tabulas* et *Chorographias* adjecit. *Jacobus* quoque noſter, *Fifeſis* Provinciæ, in quâ natus fuit, quamq; omnem peragraverat accuratam Deſcriptionem ſcripſit, notatis ubi occurrebant *Antiquis Monumentis*, et *Clararum* etiam *Familiarum Genealogijs*; Imò totius Regni Deſcriptionem, Linguâ Vernaculâ aggreſſus eſt, et in *Adverſarijs*; multa de ſingulis Provinciis ejus notata reliquit; Quod adeo gratum fuit Domino *Bleau*, ut in *Scotiæ Theatro*, à ſe edito, Tabulam *Lorna*, *Jacobo* noſtro dedicaret, appoſitis in eadem Tabulâ *Inſignibus* ejus *Gentilitiis*. Ut

Ut autem *Spartam*, quam, per *Officiū Leonis Regis Armorum*, nactus fuit, maximè ornaret, et *Rem Heraldicam* nostram ad summum Fastigium perduceret, non solum *Acta Publica*, et *Nobilium Diplomata* summā cum Curā inspexit, sed et quid vetustiora *Ædificiis*, *Templa*, & *Arces*, et *Palatia*, quid *Scuta*, quid *Lapideas Sepulchrales* continerent, diligenter inquitivit; Quā autem Curā, *Fide* ac *Judicio*, hoc propositum impleverit, testantur multa quæ reliquit *Manuscripta*, de ejusmodi *Rebus*, inter quæ in *Lingua Vernaculā* sunt ab eo Scripta sequentia.

1. **A** Treatise of Nobility.
2. **The** Devise's, Impresa's & Motto's of the Kings of Scotland, from K. John Baliol, to K. James VI.
3. A Treatise concerning Burials and Interments, with a Collection of the Epitaphs of our Kings, Queens, Nobles, and Famous Men.
4. A Treatise Containing the, Crests, Devices, and Motto's of our Scots Nobility.
5. A Treatise de Jure Prelationis Nobilium Scotie; or a Memorial of the Patents and

Rights, produced by sundry Earls and Lords before the Commissioners, Deput by the Kings Majesty anent the Precedency and Priority of Dignities amongst them, in Parliament, and Council, together with a short Minut of certain Rights extant in the Registers, concerning the samen, which were not produced before the saids Lords in Anno 1606.

And diverse others above mentioned.

Cum etiam juvenesceret Princeps *Wallie*, qui *Scotia* STUARTUS & SENESCHALLUS etiam appellatur, effect- que Ejus Aula constituenda, sibi inquirendum censuit quantum Reddituum Principes, Steuarii et Seneschalli *Scotia* Hæreditarii, sive ex Regum Indulto, sive ex Jure Municipali, seu qualicumque Modo, ad sumptus faciendos, et numerosam Familiam alendam, sibi vendicaverint, et quæ Jura et Prærogativæ Ipsis ex ista foelicissimâ nascendi sorte accreverint; et inter Manuscripta reliquit unum, cujus titulus est

The True Present State of the Principality of Scotland, with the Means, how the same may be most conveniently Increased, and Augmented; with which is joyned, Ane Survey, and brief Note from the Publick Registers of the Kingdom of
Certain

certain Infeſtments and Confirmations given to Princes of Scotland, and by them to their Vafſals, of diſverſe Baronies and Lands of the Principalitie, ſince the 15 year of the Reign of King Robert III. Collected by him with great Pains.

Quàm diligens autem fuerit in *Hiſtoriâ* noſtræ *Gentis* illuſtrandâ, oſtendunt varia quæ reliquit *Manuſcripta*, præter enim ingentem Numerum *Hiſtoricorum* impreſſorum, quos in ſuâ *Bibliothecâ* habuit, et præter *Manuſcripta* *Hiſtorica* memorata, quæcunque in *Regno*, eo vivo, extabant, quorum *Notitia* ad Eum delata eſt, vel Ipſe inſpexit, vel per alios à ſe delegatos inſpiciendâ procuravit, et ut *Breviaria* ex iis exſcriberentur ei curæ fuit. Quædam etiam integra deſcribenda, ut quod inſcribitur de *Prælio Aveniniano* vera Narratio 5to Nonas Octobris, Anno Dom. MDXCIV. Authore *Alexandro Machoreo* S. J. *Scoto*. Quin et ex *Monumentis* *Hiſtoricis*, quæ in *Angliâ* ſervantur Ipſe propriâ Manu varia excripſit, ut *Chronicon Melroſenſe*, aliaq; per alios deſcribenda curavit; Indicem etiam *Manuſcriptorum* quæ res *Scoticas* ſpectent contexuit. Pro *Apparatu* autem eorum quæ de *Hiſtoriâ* noſtrâ ſcripſit, Res *Maximi momenti*, ex *Hiſtoricis* tam
impreſſis

impressis quàm *Manuscriptis* exscripsit. Unde De
plura *Breviaria* habuit ex Libro *Sconano*, e oris E
Cambus-Kenethensi alijsque, et ex *Jobanni* erum
Majoris, *Hectoris Boethij*, *Jo. Leslai*, et *Bu-* uit; C
chanani *Historijs* extracta Quæ proprijs eriver
suis *Locis* secundùm *Annorum* *seriem*, in dica
Opere suo *Chronologico*, cùm *maiore*, tùm Prin
minore disposuit, et in *Annalibus* suis; infer- eipub
tis etiam *Rebus* *majoris* *Momenti*, per *Or-* uident
bem *Gestis*. ue ita

Lingua autem *Vernaculâ*, *Historian* sent,
Regum *nostrorum*, à *Fergusio* I. ad *Carolun-* ent, et
I. scripsit; brevem quidem, *Res* tamen qua moni
Notatu dignæ erant complectentem, vide li, qu
tur etiam cogitasse *Annales* *Regum* *nostrorum* is per
rum *fusiores*. inchoatos à *Jacobo* I. e Scrip
continuandos ad *Initia* *Regni* *Caroli* I. estoru
et quidem *Annalibus* *Jacobi* I. et II. sum. Ma
nam *Manum* imposuisse videtur; Addidit e De
nimijs *Præfationem* *dedicatam* *Ordinibus* *Re-* Mem
gni in *Parliamento* *convocatis*; In quâ refert Morter
ijs offerre breves *Annales* *Regnorum* et *Vit-* lia au
tarum *Jacobi* I & II *optimorum* *Prin-* adis,
cipum; in *Quibus* tanquam in *Speculo* cer The
nere possint, *rerum* *humanarum* *vicissitu-* Char
dines, *Potentiorum* *Casus* et *Ruinas*, V the
tiorum *Pœnas*, et *Virtutum* *Actuumque* Edin
præclarorum *Fomenta*, et *Præmia*, prefe
D

Unde De futuro certè Consiliorum sui Tem-
poris Eventu, ex Præteritis, Judicium planè
certum, Mente præfagâ, faciendum cen-
setur; Ostendit autem quanta Mala sibi ac-
cipi perverint Nobiles factiosi, Armis specie
m, indicandæ Libertatis sumptis, et quomodo
tunc Principes optimam inierint rationem
inferreipubl. Administrandæ juxta *Legum*, et
Orudentia ubi illæ defecissent, *Normam*, at-
que ita publicam Tranquillitatem restitue-
rent, cum Res antea turbidissimæ fuif-
sent, et reliquum quod erat vitæ, omnibus
in quononoribus auctum transfegerint, cum Po-
tenti, qui sapientissimi Regiminis Fructum læ-
tostros perceperat, Admiratione et Applausu.

I et Scripsit etiam *Memorias* seu *collectanea*
reli Gestorum *Jacobi III. Jacobi IV. et Jacobi*
sum. *Mariæ*, etiam *Reginæ*.

idit e De *Jacobi* autem *VI.* Gestis fusiùs egit.
ous Re *Memorias* Gestorum à *Carolo I.* ad ejus
efert Mortem usque luctuosam perduxit; ut *Sub-*
et Vi *lia* autem & *Adminicula*, pro his confici-
Prin dis, sequentes *Tractatus* habuit.

lo cer The Diurnal Of the 2d Parliament of K^s
iciffit Charles, From the 15 day of July, 1641. to
s, V the 17 of November 1641. holden at
um qu Edinburgh, the Kings Majesty being
present.

2. *A perfect Diurnal Of the first Session of the 3d. Parliament Regn. Caroli, holden at Edinburgh, begun the 4. of June 1644.*
3. *Some brief Memorials and Passages of Church and State for the years 1639, 1640, and 1641.*

Scriptum etiam Memorias quæ sequuntur

Some short Memorials and Passages, of the year MDCXLIX. And of the second Triennial Parliament, begun, and holden at Edinburgh, January 4. that year, till the 5. of July, 1650.

Short Memoirs and Passages of State from the 5 of July MDCL. to the 26 of November that year.

Short Memoirs and Passages of State from the 26. of November MDCL. to the 13. of March, MDCLI.

Short Memoirs and Passages of State, from the 13. of March, MDCLI. To the first of January, MDCLIII.

Short Memoirs and Remarkable Passages for the Years, 1653. and 1654.

The Annals of Scotland 2. Vol.

The first Volumn, containeth the Remarkable Occurances from the beginning of the Reign

Reign of King Malcolm III. to the death
of King James VI.,

*The 2d. Volumn containeth the memorable
Affairs from the beginning of the Reign of K.
Charles I. to the 4th. Year of GOD.*

*An Account of the Officers of State, 2.
Vol.*

*The first Vol. containeth the Chancellors of
Scotland, from K. Malcolm III. to the 16 year
of K. Charles I.*

*The Thesaurers, from K. James I. to the
end of the Reign of K. Charles.*

*The Deputy Thesaurers, since the first In-
stitution of that Office by K. James VI.*

*The Secretaries of State from K. James I:
ad annum 16. Caroli I.*

Privy Seals from K. James I. ad 16 Car I.

*Clerk Registers and Custodes Rotulorum
from K. James I. ad 16. Car I.*

*Comptrollers from K. James I. till past
the Middle of the Reign of K. James VI.*

*Kings Advocats from K. James V. ad an-
num 16 Car I.*

*Justice Clerks from K. Robert III. ad 16.
Car I.*

*Directors of the Chancery à 2do Jacobi I.
ad 16. Car. I.*

The second Volumn containeth the Catalogue

of all the great Constables of Scotland since the 4th year of K. Malcom III.

The Catalogue of all the great Marischals of Scotland, since the first of the Reign of K. David I. to the year 1643.

All the Great Chamberlains of Scotland, since the first of K. David I. to the year, 1643.

All the Lords Chief Justices, or Great Justiciars since the first of K. Malcolm III.

Ane Account of the Monastery's, Abbays, Priory's, and Religious Houses in Scotland, of their Orders and Founders.

Operis Chronologici Tomus Prior, Rerum per Univerſum Orbem geſtarum Seriem, brevemque ab anno 330. ante Salvatoris noſtri D. Jeſu Chriſti, Adventum ad annum uſque 1567, complectens Narrationem; Auctore Jacobo Balfourio Kynardio Milite Leone Armorum, in Regno Scotiæ, Rege

Geographical and Historical Remarks, upon the ſeveral Counties, and Shires, and upon the Iſles, belonging to Scotland, with an Account of the Floods, and of the Rocks, Dangers, Shelves, and Sands, of the Roads, Creeks, and Bays round about the Realm of Scotland.

A Full Description of the Shire of Fyfe.

A Liſt of the Biſhops, and Arch-Biſhops of

Saint

Saint Andrews, fra the Year 872. till the
Death of Cardinal Beaton.

Historiam enim Naturalem illustravit.
Scripsit enim ^{etiam} de *Gemmis*; singularumq;
Descriptiones, *Nomina*, *Virtutes*, et *Qualitates*
Locaque, ubi producuntur, *Iusto Tractatu*,
Ordine Alphabetico disposito, enarravit,
linguâ *Vernacula*.

Fraudes etiam, seu ingeniosas *Hominum*
Inventiones ad fingendos *Lapides pretiosos*,
ex varijs *Authoribus* collegit, *Linguaque* *La-*
tinâ scripsit.

Amicos plurimos habuit; *Dominum* *Geor-*
gium Hayum Kinoulia Comitem, summum
Regni Cancellarium; Virum in omni *Virtu-*
te præcellentem. Nemo enim *Regem* inte-
riore Fide coluit; aut *Patriam* ejusq; *Jura*,
Privilegia, *Honorem*, *Commodumve*, Sinceriore
Affectu profecutus est; ejus enim *Animus* ma-
gis Affectibus liber, non *Auro*, non *Muneri-*
bus, quibus plerique *Mortalium* succumbunt,
erat corrumpendus, non *Blanditijs*, aut *Præ-*
stigijs, à *Proposito* & *Amore Veri* ac *Recti*,
removendus.

Robertum Ayton, Equitem Auratum, *Anne*
Reginæ ab *Epistolis* nec-non *Concilijs*, et *Se-*
cretis, Virum in *Poësi* clarum, & *stili* *Arbi-*
trum elegantem.

D. D. *Georgium* et *Davidem Sibbaldos*,
 Confanguineos suos: primum, *Medicina Do-*
ctorem, Virum *Eruditissimum*; *Alterum*
Magni Sigilli, sub *Comite Kinoulia* Custo-
dem, Virum *humanissimum*. D. *Guilielmum*
Drummondum de *Hawthornden*, *Celebrem Po-*
ëtam et *Historiographum*; Quos illi conci-
 liaverunt idem bonorum *Literarum Amor*,
 eadem *Morum Similitudo*, eadem *Patriam*
ornandi et *advandi*, collectis *Literarijs mo-*
numents, *Voluntas & Cura*.

Memoria

Memoria Balfouriana.

Pars Secunda.

De Rebus gestis à D. *Andræ Balfourio*
M. D. Equite Aurato; pro Re Literariâ,
promovendâ.

DOMINUS ANDREAS
 BALFOURIUS, natus est
 in Prædio avito *Denmilliensi*,
 Anno DOMINI *Millesimo*
Sexcentesimo, Trigesimo; die Men-
 sis *Januarij* Decimo Octavo, et eodem Die,
 Nomine *Andree*, Christianorum *Albo* in-
 scriptus fuit, in Ecclesiâ Parochiali de *Ab-*
die per Magistrum *Andream Moravium,*
Balvardie Regulum, ibidem Pastorem; è
Scholis inferioribus egressus, cum acri Ingenio
studiisque liberalium Artium capiendis aptis-
 simo

fimo esset, *Andreapolin* missus est, ubi sub
 Disciplinâ Viri clarissimi D. D. *Thomæ Gleg-*
gij, Medicinæ postea *Doctoris Poëtæ* que illustri
 Cursum *Philosophicum*, foeliciter perfecit;
 editoque *Eruditionis Specimine*, *Magister in*
Artibus liberalibus renunciatus est; Cum au-
 tem, ingenti *Desiderio Botanices*, reliquæ-
 que *Historiæ naturalis* accensus esset, *Medi-*
cam Artem amplexus est, in cuius studio pri-
 usquam ad *Ægros* sanandos se accingeret,
 in exteris *Regionibus* XV annos impendit,
 non ut *Quidam*, qui quamprimum *Neoterici*
 cuiusdam *Systema Medicum* percurrerint,
Dogmata quædam à receptâ *Medicorum*
Sententiâ, aliena hauserint, et *Empirica*
 quædam *Remedia* acquisiverint tanto *Fastu* et
Arrogantiâ tument, ut *Universam Artem*,
supercilio suo, tanquam *Cælum Atlantis*
Humeris, inniti existiment, et cum ipsis *solis*
sapientiam esse natam somnient, *Reliquos*
 verò *Homines* præ se *Blennos* et *Bardos*.

Errare atq; Viam Palanteis querere Vitzæ.

Alia certè *Mens*, *Balfourio* nostro fuit, *Is*
 enim summi Viri, D. *Johannis Wedderburni*,
Equitis Aurati, et *Medici regij* (qui *Londini*,
Artem Medicam, multâ cum *Laude* exerce-
 bat) *Consilio* usus, *Principes Medicos* sibi
 legendos

legendos statuerat, atque *Medicinam* ex ipsius *Fontibus* esse hauriendam, *Veteribus* enim perlectis, facilis gradus ad *Recentiores* erat, tantum autem aberat, ut Hos sperneret, et quoscunque didicerat *Artem*, scriptis suis promovisse sibi perlegendos decreverit; Hos ut dignosceret, Junior illustrium virorum consilio, in *Libris* emendis, utebatur, Etate autem provector, *Librorum* per *Europam* editorum *Catalogos* evolvebat, eosque qui utiliores in *Praxi Medico* essent, comparabat, sicque *Bibliothecam* bonis *Libris* instructissimam consecutus est.

Academias celebriores frequentavit, in *Angliâ*, *Oxoniensem*; in *Galliâ* *Parisiensem*, *Montpeliensem* et *Cadomensem*; in *Italia*, *Patavinam*, nec obiter, in quibusdam enim ex his, ultra *Annum* commoratus est: *Parisis* autem, per multos annos hæsit, quod ibi *Medicinam* ritè discendi, maxima *Opportunitas* esset, sive *ruditorum* frequentiam, *Anatomicarum* *Sectinarum* *Copiam*, *Nosocomiorum* *Numerum*, *Regium Hortum Plantis* instructissimum; *Methodum* denique *Medendi* ut *Simplicissimam* et *Tutissimam* spectes. Florebant tunc magna illa *Academiæ Parisiensis* *Lumina*, *Joannes Riolanus Filius*, *Renatus Moreau*, *Guenonius*, *de la Chambre*, *Guido Patinus*, cujus etiam

am filius *Carolus*, Rem *Nummariam* tunc egregiè excolebat. *Jonquetus* autem Rem *Botanicam* docebat: Nec satis fuit *Balfourio*, *Cursum Medicum*, qui in *Academiis* prælegitur tenere, sed & *Nosocomia* quotidie adibat & *Pharmacopæorum*, & *Chyrurgorum* *Officinas*; *Barleti* etiam celebris *Chymici*, *Ergasterium*, seu *Laboratorium* (ut dicunt) frequentabat; & propter crebras, quæ illic habebantur *Corporum* *Dissectiones*, apud *Gayant*, *Chyrurgum* celeberrimum, aliquando diversabatur, ubi *Manum Operi* admovere solebat. Sæpius etiam in *Agros* et *Loca* vicina excur-
 rebat, ut *Plantas* sponte nascentes inspiceret; ad *Medicinæ* quoquè *studium*, adjunxit *Notitiam Rerum antiquarum*, et contractâ cum eruditis *Viris Familiaritate*, ad eorum *Bibliothecas* & *Cimeliarchia*, admissus est, et hic melioris *Notæ Libros*, hic Rem *nummariam*, et omnem *Supellectilem* antiquam, cognoscere datum est; *Londini* etiam diù moratus est, quod ibi maximè vigeret *praxis Medica*, cum *Antiquorum* tum *Recentiorum*, scriptis innixa, essentquè illic illustres *Viri*, qui *Medicinam* non parùm excoluerant, *Harvæus*, de *Mayerne*, *Glissonius*, *Whartonus*, *Bateus*, *Scarbrughius*, et *Wedderburnus* nostras, et *Charletonus*; ob *studium* autem *Plantarum*

rum diu *Blæsis* degebat, ubi Amicitiam iniit, cum celebri *Conterraneo* nostro, *Merisomo*, arctissimam; Quæ per utriusque *Vitam*, mutuis *literis*, variisque *Officiis*, culta fuit, ibi quoque contracta familiaritas cum D. *Merchant*, qui postea *Horti Parisiensis* Custos fuit.

Circulum (ut vocant) *Gallie* majorem, sæpius perfecit; Iter autem faciens, *Plantas* rariores, et *Animalia*, *Mineralia*, *Marinâ* quæ, occurrentia sedulo notabat; in *Peregrinatione* enim pensiculate ad minutissima quæque advertibat, nec *Rerum* ibi nascentium *Indagatione* contentus, quicquid prætereà ad situm *Loci*, *Antiquitates*, et *Populorum* mores spectaret, *Mente* et *Oculis* attentissimis, observabat, et in *Chartas* suas referebat; inter rariora autem observata, ea tantum notabo, quæ ad *Historiam Naturalem* pertinent, ut quod in *Agro Blæsenfi*, in viciniâ *Horrei Cesaris*, quod nunc *Orchaïse* dicitur, in *Cryptâ* in *Collis Latere* effossa, notavit *Genus Terræ*, cujus vires *Terræ Sigillatæ* non absimiles creduntur.

In *Agro* etiam *Aurelianensi* observavit *Scaturiginem* *Aquæ* adeò copiosam, ut qui ab eo defluit *Rivus*, in iplo capite navigabilis sit.

In Agro verò *Turonensi*, antrum *Lithopæon*, in quo defluentes *Guttæ*, statim *Lapidescunt*.

In Agro *Salmuriensi*, *Latomiarum* meminit, ubi visas à se dicit *Glossopetras* quæ vulgò *Lingua Serpentum* vocantur. Fontes *Poungenses*, *Aluminosos* esse putat, observabat eos magnâ copiâ ebullire albescentes, quasi *Farina* iis mixta fuisset.

Circa *Avenionem*, Campos *Croco* plenos notavit, et egregiè descripsit *Scaturiginem Vallis clausæ* quæ *Vaucluse* dicitur, non *Aquarum* exundantium *Copiâ*, magis quam *Petrarchæ & Lauræ* Amoribus celebratam.

Fructum autem *Licii Gallici*, *Dalechampii*, refert, *Avenionis Granum* appellari, et *Tincto-ribus* vendi, pro luteo colore parando.

In Agro *Nemausensi*, notavit opus illud mirandum Romanum, *Pontem gardium*, *Wardonis* (scz. seu *Guardonis Pontem*, triplici Serie fornicatum, quem quoque in *Itinerario* descripsit.

Tolosæ notavit miram *Terræ Vim* ad *Putredinem* à *Cadaveribus* arcendam, quæ sub *Capellâ* Ecclesiæ reperitur.

In *Burdigale* Viciniâ, inveniri notat *Terræ Tuberâ*, quæ *Trefles* dicuntur, et à *Suibus* Odoratu detegi narrat. Ad Oppidum *Brou-*

age,

ge, Salinas observavit, et Artificium in Sale
lic parando describit.

In omnibus autem Locis Plantas rariores
notavit, harumquæ Chartis glutinatarum,
Volumina quædam in Museo B. A. L. F. O. U. R. I.
I. N. O., in Academiâ Edinburgensi, servan-
tur.

Circulum autem hunc Gallie, primò per-
git, cum Nobili Anglo D. Watkinsonpelior
Equite; Cui Peregrinationis Comes adscitus
fuit; & cum Eo in Angliam redux, aliquan-
tum in Comitatu Eboracensi, in Ædibus
suis mansit, dein in Galliam rediit, seque to-
tū Studio Medico dedit, ut qui nunc de
Gradu Doctoratûs assumendo cogitaret, quem
se adipisceretur, postea Cadomum profectus
est, ibique antegressis publicis Disputatio-
nibus, de Vene sectione in Dysenteria cele-
branda, et privatis Examinibus à singulis Pro-
fessoribus, per Statuta imperatis, Baccalaure-
atûs primum, deinde Licentiatus gradum
consecutus est, demum verò Præside, ac Lau-
reante Nobili Viro, Magistro Stephano Catha-
cræsto, Medicinæ Professore Ordinario, in Aca-
demiâ Cadomensi, in Medicinâ Doctoratûs sum-
mum gradum est adeptus, Cadomi, Anno
Domini 1661. die Septembris 20.

Gradu *Doctoratus* assumpto, mox in *Angli-*
am reversus est, ibiquè parùm moratus est,
 tum enim à Serenissimo Rege *Carolo II.*
optimæ *Memoriæ*, *Gubernator* datus est *Co-*
miti Rossensi, egregiæ *Spei* *Juveni*, qui *Studia*
 & *Mores* ejus regeret; Quo *Munere* functus
 est per quadriennium, partim in *Galliâ*, par-
 tim in *Italiâ*, per aliquod etiam *Tempus* in
Angliâ cum eo reduce mansit; Quo in *Honore*
 fuerit apud illustrissimum *Comitem*, et quàm
 optimè de eo meritis fuerit, videre est ex
Testimonio quod moriturus protulit de Ipso,
Comes Ipse, referente celeberrimo *Episcopo*
Sarisburyensi, in vitâ *Comitis* à se scriptâ.

Cum illustrissimo *Comite* circulum *Galliæ* &
Italiæ perfecit; in *Italiæ* autem circulo pera-
 gendo, varia etiam ad *Historiam Naturalem*
 spectantia, observavit.

Mediolani invisit *Manfredum Septalium*,
 clarissimi viri *Ludovici Septalij* Filium, ejus-
 que *Musæum* accuratè inspexit; Et in *Medi-*
olani Viciniâ notavit, quod *Echo* esset quæ
Vocem repetit per quadraginta *Vices*.

Florentiæ maximè notavit *Tabulam Acha-*
tinam, *Civitatem Ligurnum* ad vivum refe-
 rentem quæ concinnata est ex varijs *Parti-*
culis *Marmoris versicoloris*, ita assabre com-
 pactis ut unum crederes *Lapidem*, ibi enim,
Portus, *Præsidia*, & *Turres* exprimuntur, aliâ-
 que

que mira observavit, novo Musivo Opere elaborata;

Differentiam, inter Novum & Vetus, ita explicat, quod vetus scz. Musivum Opus ex quadrangularibus partibus constaret, in hoc autem novo, partes componentes differentibus figuris constant, prout Colores Rei repræsentandæ deposcunt, ut Cerasi Corpus, Lapide rubro rotundo representatur, sed Pediculus ejus, necesse est alterius figuræ sit. Semper autem Figura, cum quoad Partes, tum quoad Colores ejus elegantissimè completur, nativis variorum Lapidum coloribus, in Unum compactis, Luce & Umbrâ ita distributis, ut in Naturâ imitandâ, pictorum ferè artem æquet.

Meminit etiam duorum Lapidum, in Florentiæ Viciniâ, repertorum, quorum unus Oppida et adjacentes Agros; alter albidior Arborea & Sylvas, nigris suis Lineis naturaliter repræsentat.

Pisis observavit Turrem illam Pyramidalem quæ nutare videtur, nec de Industriâ ita ab Architecto constructam putat, sed cedente Solo, paulatim in Latum inclinasse; Quod ut credat, persuasus est hoc Argumento, quod cum ex omni Latere multa Serie parvarum Columnarum circundetur, quâ inclinat, infima Series, supra mediam partem in Terram depressa sit, cum ex oppositâ parte integræ columnæ extent conspiciendæ.

Bononiæ

Benonia inviserat D. Zanoni, qui plurimas
Ei *Tabulas* æneas *Plantis* incisas ostendit, quæ
diu post Ejus reditum in Patriam, in *Lucem*,
demum editæ fuere.

Venetijs visitavit Fratrem *Antonii Donati*
qui *Librum* ediderat cui Titulus *Trattato de*
semplici Pietre et Pesci Marini, che Nascono del
lito di Vinetia. Invenitq; *Antonium* reliquisse
plurimas *Tabulas* Æneas *Plantarum* nondum
Scriptarum, quarum ipse *descriptions* con-
fecerit, quæ aliud *Volumen* conficerent, *Bal-*
fourius certè illas in ordinem redegit, mul-
tùmque expetebat ut in *Lucem* ederentur.

Patavii familiariter usus est Domino *Tor-*
re, professore *Botanico*; *Hortum* autem *Medi-*
cum, magis propter *Plantarum Raritatem*,
quam *Numerum* commendabat; ibi quoque
usus est consuetudine Domini *Cadenedi Con-*
terranei sui, Qui *Logicam* publicè prælegebat
et editis *Scriptis* celebris est.

In *Agro Vicentino* observavit *Gustose*, *Dis-*
pensationem Venti è *Crypta* ad *Domus*, per
Canales ac *Tubulos*, eâ arte dispositos, ut pro
Dispensatoris Arbitrio, refrigeret: In eâ au-
tem *Cryptâ* observavit *Aquam* è *summitate*
ejus distillantem, *Ligna* et *Stramina*, per ali-
quod tempus in eâ deposita petrefacere,
quamvis ipsa aqua non congelaretur.

Rome diù hæsit ibique *Leonem Alatum* a-
micum

icum expertus est, cujus Nomine inter
doctos majus, celebriusque nullum erat, ejus
perâ facilis fuit Balfourio ad Bibliothecam
aticanam accessus; Erat enim is Ei Præfectus,
inter multa autem Manuscripta ibi visa,
laudare solebat Balfourius præcipuè Dioscori-
is exemplar in quo Icones Plantarum et Ani-
malium erant egregiè depictæ, ut et Veteris
atij Tabulam cum Antiquis et Modernis Lo-
rorum Nominibus. Amicissimum quoque sen-
t conterraneum suum, D. Gulielmum Les-
um, qui tunc quidem Cardinali Barberino
Sacris erat. Is idem fuit qui postea Con-
entui de propagandâ fide, à Secretis erat, qui
onterraneis suis aliisque Curiosis, Rariora
Artis et Naturæ Opera, à Missionarijs per
orbem sparsis detecta, liberè communicare
solebat, hujus Viri Memoriam Balfourius sem-
per cum Laude recolebat, multum etiam de-
bebat, Officiis Domini Roberti Pendrick Scoti.
Et ibi amicitiam iniit cum D. Obadiâ Wal-
ter, Anglo, rei Antiquariæ peritissimo, et
editis de eâ Scriptis claro, Is Balfourium quo-
quo versum ad opera publica deduxit, et quæ
maximè notanda essent monstravit, Famili-
ritatem etiam contraxit cum D. Waltero Pope
M. D. Historiæ quoque Naturalis Scientissi-
mo, quæ Literis mutuis postea exulta fuit.
usus

Ufus etiam est Consuetudine Patris *Barilier* Religiosi *Galli*, qui *Romæ* commorabatur, et tunc *Historiam Naturalem* scribebat, rerumquæ ejusmodi promptuarium habebat, qui etiam ei plurimas *Tabulas* delineatas ostendit. De hac *Historia Balfourius* admodum sollicitus erat, donec ex *D. Marchant* amico suo rescivit mortuum esse *D. Barilier*, nec reliquam esse *Spem* ullam, ut hoc opus in *Luce* prodeat. Vehementi hic studio *Universa Venerandæ Antiquitatis Monumenta* peruestigavit, et eximiam rerum *Antiquarum Peritiam* acquisivit. Ex hominum etiam *Indole Celeberrimorum moribus* observatis, eorumque consortio, solidam *Sapientiam*, et potissimum vivendi genus reportavit: ut qui quâ erat *αγχιωτα* præditus facile nosceret, quo *mores* hominum propenderent, et quæ quemque *Voluptas* traheret, eique se adaptaret; nullibi autem se latius egisse, quam *Romæ*, referebat.

In *Agro* etiam *Neapolitano* et *Puteolano* multa observabat, ut ad *Latus Aniani Lacus* *Naturalia Hypocausta*, quæ à *Sancto Germano* *Nomen* habent (parvæ autem *Cellæ* sunt, in quibus è solo calidi *Vapores* erumpunt qui *sudorem* provocant) et ad varios *Morbes* tollendos utilia censentur. Nec multum ab

his

his distat *Crypta canis*, quæ vulgo *Grotto de i cani* dicitur, ex collis Latere excisa, cuius *caverna*, vix duos aut tres homines stantes admittat; Solum ejus ut plurimum, humidius est et lutulentum, è quo *Vapor* venenatus instar *fumi* exhalat, sed qui non ascendit supra pedem à Solo. Si accensam tædam opponas ei, statim extinguitur, ac si *Pulvere Tormentario* diffilaretur et dispergeretur. Imposito autem huic *Vapori* Nare *Canis*, statim *Canis* crebro spirare cernitur, et *momento* temporis quasi suffocatur: si diutius detineatur in *Cavernâ*, nec ab *aëre* libero inspirato, neque *Lacui* injectus convalescet; sed si prostratum, quamprimum in *Lacum* conjicias, statim *Vitam* recuperat. Hunc *Vaporem Balfourius* similis esse naturæ conjicit, cum *Vaporibus* venenatis, qui *Dampes* vulgò dicuntur, et aliquando in *Carboxum* fodinis apud nos occurrunt; sed apud nos cito dissipantur, hic verò (quod mirum) in *Aëre* etiam aperto perpetuò durant, quod tamen altius non emergat *Vapor*, *Aëri* aperto imputandum fortè est; refert autem *Balfourius* ex *canibus* quos adduxerat, unum convaluisse, quamvis in *Lacum* injectus non fuisset, *Paraliticum* tamen fuisse, nec partem Corporis posteriorem per duas *horas* movere potuisse,

licet anteriori insists, oblatraret; quod re-
vivifcat ergó Aëri libero ascribendum censet,
fatetur tamen *Canem* in *Lacum* injectum,
melius et citius convaluisse; Arbitratur
autem aliquid esse in hoc *Vapore*, quod *spi-
ritus* coagulet et figat ita ut suos in corpore
motus, peragere nequeant.

Campum quoque *Phlegmæum*, *Sulfatara* di-
ctum, describit: est autem *Planities* ovalis *Fi-
gura*, *Theatrum* representans, supra 1200
Pedes Longa, et mille *lata*, præcelsisque *mon-
tibus* circumdata est, è quâ pluribus in locis
exhalant veluti *Nubes Fumi*, odoris *Sulphurei*,
cum *Impetu* et *Strepitu*, sursum in *Aërem* con-
volutæ, ex his spiraculis quædam tenuia
sunt; Volupeque est, videre fumos rectâ *Li-
nea* ascendentes, magnitudine *Baculi* arun-
dinei, quandoque etiam sunt tenuiores;
circa hæc autem *Spiracula* cernere licet *Flo-
res* *Sulphuris* sublimatos, sed quorum *Usus*
internus *Balfaurio*, merito suspectus fuit,
propter *mixturam* aliorum *Mineralium*, qui-
bus inficiuntur; aliquem tamen *Usum* exter-
num exhibere posse putavit: *Sulphuris* etiam
Spiritus, per *Vitra* appropriata, ex *Spiraculis*
istis magnâ *quantitate* colligi posse; observa-
vit autem *Solum* ab *Equorum* *Pedibus* calca-
tum, ob *Cavitates* suppositas resonasse, ac
fi

super ligneum Pavimentum equitarent. Montes autem Vicinos Vitriolo cæruleo, Sulphure, Sale Armoniaco, Nitro, Alumineque cissili abundare credit.

Observavit in Lacu Lucrino parum Aquæ fuisse, quod ejus magna spatia occupet Mons novus elictus ex imis terræ penetralibus excitus. Notavit quoque Lacus Averni Aerem non ita insalubrem esse, ac olim fuerat, quod Aves in eo natantes viderit.

Ædes ibi quæ Sibille putantur, Balnea esse censet, quod eandem Fenestrarum Seriem, et eadem pro Vaporibus Spiracula habeant, quæ Baiis, in Balneis conspiciuntur, et quod aliquam calidam in Iis invenerit, quæ in Manentibus in illis per aliquod tempus, Sudorem multum excitet.

In Portu Puteolano vestigia molis Puteolane conspexit, Pilas scilicet numero duodecim, aut tredecim, instar Turrium, quæ Fornicibus connectuntur. Quam Molis formam præfert, quod ad Navium securitatem sufficiat, nec ita sit obnoxia impetui Aquarum, ac si murus esset continuus.

Montem Vesuvium perlustravit, ejusque Descriptionem egregiam tradidit in Itinerario.

Phosphorum Bononiensem et Balnea Aponensia; denique transitum per Alpes, accuratè describit.

Cum autem post quindecim Annorum Peregrinationem, Studiis et Observationibus suis *Animum* (qui *finis Peregrinandi* est) satis excoluisset; obtinuerunt tandem ab eo *Amici* ut de sede *domi* figendâ cogitaret, et Redux in urbe *Andreapolitanâ* primo praxi *Medicæ* se applicuit, ubi per aliquod *tempus* studia sua recoluit, et in *Plantas* indigenas inquirebat; *Sectiones* etiam *Corporum* oblatâ occasione instituebat, et ibi in *Muliere* *Gravidâ* demortuâ *fœtum* *Masculum*, quadrimentrem in *Tubâ Fallopij* observavit, quem de eâ extractum, in *Phiala* vini *Spiritu* repletâ integrum conservavit, qui etiam in hunc usque diem inter *Rariora Musei Balfouriani* ostenditur. Sed cum *Angulus* ille minus commodum *Theatrum* esset in quo eximias animi *dotes* exereret, *Edinburgum* *Regni Scotici Metropolin* accessit, serioque se ibi, praxi *Medicæ* dedit, sed cum non solum sua sed et *Patriæ* suæ *commoda*, sibi *conservanda* proponeret, et *Naturalem Historiam* promoveri, *Artesque* quæ ad *Patriæ* cum *Ornamentum* tum *commodum* facerent, introducere et excolere sagateret, statim ad media ea se accingit gnæviter quibus hæc efficerentur.

Bibliothecam instructissimam apparaverat. Tunc rerum etiam omnium exquisitarum

prom.

Promptuarium seu *museum* instruxit, et *Tapetum* loco id ornavit *Iconibus* illustrium *Virorum* qui *scriptis* aut *inventis* suis *Litteras* maximè *instauraverant*, a *perito Pictore* elaboratis, quas *de Italia* secum detulerat: ibi enim conspiciuntur *imagines*; *Jo. Pici Mirandulae* Principis, *Petrarchæ* et *Laure*, *Columbi* novi *Orbis* repertoris, *Joviani Pontani*, *Fulvij Ursini*, *Thomæ Aquinatis*, *Jo. Duns Scoti*, *Raphaelis Volaterani*, *Ambrosij Calepini*, *Angeli Politiani*, *Ludovici Vivis*, *Caroli Sigonij*, *Jo. Baptiste Portæ*, *Nicolai Fabrii Pericij*, *Galilei Galilei*, *Leonis Alatii*, *Dionysii Petavii*, et aliorum; et quoniam ex *Numismatibus* cognoscere datur, qualis fuerit *Vultus*, *habitusque* clarorum *Virorum* *Feminarumque* illustrium, quorum nos actiones auditæ delectant, quâ *formâ* fuerint *Ethnicorum* *Dii* *Deæque* et *Heroes* *Prisci*, cujusmodi fuerint *Ornamenta* sive *Instrumenta* *Religionum*, *Bellorum*, *Magistratuum*, avidè congerere occepit, quotquot antiquos potuit *Nummos*, eaque recentiora *Numismata*, quæ *Medaliones* vocantur.

Studiosissimus etiam fuit habendorum *Autographorum*, præsertim ineditorum, quæ obtineri ab *Authoribus* eorumve *Hereditibus* possent. Ego quædam enumerabo, ut posterius videant quam *curam* adhibuerit, ut *Dottorum* *Virorum* *Opera* conservarentur; ex his
I. Ma-

1. *Methodus Medendi Generalis Domini de Lopez, celebris Medici.*
2. *Joachimi Hisbergh Tyrocinium Chymicum.*
3. *Summarium Medicinæ ex Fernelio et alijs Authoribus, per Anonymum.*
4. *Tractatus de Morbis Internis et Externis.*
5. *Varandæus de Indicationibus.*
6. *Georgij Ruthven celebris practici Miscellaneorum Medicorum 2 Vol.*
7. *Iatrochymica Synopsis D. Raij Medici Edinburgensis.*
8. *Tractatus Anatomicus ex Laurentio.*
9. *Methodus medendi Anonymi.*
10. *Lectiones medicæ 2 Vol.*
11. *Miscellanea medica.*
12. *Tractatus de morbis Cutaneis*
13. *De Pharmacis.*
14. *D. Fournquet Demonstratio Plantarum in Horto Regio Parisiensi.*
15. *Statuta Collegij Medicorum Londinensium.*
Manuscripta etiam Vetera varia comparavit: ex hisce sunt sequentia.
 1. *Magistri Orsonis Liber medicus.*
 2. *Constantini Viaticum.*
 3. *Liber Chymicus.*
 4. *Secreta medicinæ ad ordinem Alphabeti.*
 5. *Terentij Varronis de Lingua Latinâ libri 10.*
 6. *Liber*

Liber *Iustini*, Abbreviatoris *Trogi Pompeij*.

Alexander Hunter on *Weights and Measures*.

Scholastique Theologie.

An Ecclesiastical Historie.

Some parts of the Bible in Latine.

Alani Anticlaudianus,

A M. S.--Poeme In Ancient English Verse.

Quædam etiam *Manuscripta* exscribi curavit, qualia sunt.

Davidis Gregorij *Lectiones Opticæ* in *Academia Edinburgensi* habitæ.

Nomenclator Navalis, aliaq;

Libros etiam quosdam ex *chinâ*, alijsque

Indiæ Orientalis *Locis*, *Tabulas Geographi-*

as, *Antiquorum Ædificiorum Typos*, et *Cl-*

arum Virorum Effigies ex *Æneis Tabulis de-*

neatas paravit, *Organa* quoque *Mathemati-*

ca, *Microscopia*, *Instrumenta* etiam *Chirurgica*,

quæ singularis Artificij erant, *Artificia Curiosa*,

quæ Ars Naturæ ad ostentationem elabo-

rint. Et ex his quæque suis *Capsis* include-

antur, *loculisve* condebantur ad eam alti-

dinem extructis, ut in summis quæ ma-

ris molis erant, reponerentur: *Rariora*

item à Naturâ producta ingens *Volumen*

conficerent, si pro dignitate describerentur:

ergo tantum *Classes* eorum recensebo.

I. *Classis*, ex ijs constat quæ è *Corpore hu-*

mano desumuntur.

2. A

2. *Animalia* complectitur *Quadrupeda*, *Volatilia*, *Reptilia*, *Natantia*, insignesque eorum partes *Dentes*, *Ungues*, *Caudas*, *Cornua*, *Ova*.
3. Ex *Mineralibus* et *Metallis* constituitur. Ex his sunt *Terra*, *Salia*, *Sulphura*, *Lapides*, *Metalla*.
4. E *Mare* emergentia excipit ejusmodi sunt *Corallia Alba*, *Rubra*, *Stellata*, *Articulata* et *Verrucosa*, &c.
5. *Vegetabilia* continet; *Plantas* scilicet *variores*, *Ligna*, *Fructus*, *Gummi*.

In peculiari etiam *Scrinio* servatur *materia Medica*, ut taceam *Variarum Gentium Arma* et *Instrumenta Bellica*, *Ornamenta* et *Vestimenta* et *Instrumenta domestica*; *Libros* autem in unâquâque *facultate* selectissimos habuit, maximè autem qui *Medicinam* omnem tradunt cum *Veteres* tum *Recentiores*, et omnes ferè qui extabant qui *Historiam Naturalem Plantarum*, *Animalium*, *Mineralium* et *Marinorum* enarrant, rariores etiam qui de *Mathematicis disciplinis*, et *Philosophia Experimentalis* agunt, *Historicos* et *Rei antiquariæ Scriptores* maximè celebres, *Libros* de quavis *materia* à *Scotis* *Scriptos* quorum *Ingentem Numerum* collegerat: *Humaniorum Literarum Scriptores* plerumque tam *Græcos* quam *Latinos*, *meliorum editionum*, inter quos tacere non possum

Possum, *Eustathij* in *Homerum* Commentarios, et *Plerosque* ex *Scholiastis* Græcis in Poëtas, ut Verbo dicam Librorum quos *Præstantia* et *Elegantia*, aut harum plærumquè *Comes raritas*, commendarent, paucos admodum in ejus *Bibliotheca* desiderares. Præter enim *Græcam* et *Latinam* Linguas, *Gallicam* etiam et *Italicam* optimè callebat, et Selectos in ijs *Linguis* Scriptos Libros comparaverat: Cum enim peregre ageret, quàm primum in *Urbem* aliquam adventasset, prima cura fuit *Bibliopolarum* Officinas adire, et Libros quovis pretio coemere, quos in Codicillos retulerat, à Doctis quos frequentabat, commendatos. Post Reditum verò in Patriam, ab Amicis, qui in exteris Regionibus degebant, de Libris nuper editis, monebatur: Librorum autem inventu difficilium plura paravit Exemplaria, ut Amicis donaret; Sanè cùm *Museum* ejus inviseret illustrissimus *Lauderie* Dux, et antiquiores *Scholiastas* in Poëtas Græcos summo opere commendaret, plurimos ex selectioribus Illi *Balfourius* Dono dedit: Collegis quoque eos sæpe donabat Libros, quos, ijs esse maximè utiles, cognosceret.

In *Bibliothecam* autem et *Cimeliarchium*, omnes *Literarum* elegantiorumq; *Artium* studiosos, benigne admittebat; suosq; *Thesauros*

ijs explicabat. Quos autem intelligebat ad Peregrinationes se parare, ijs Literas commendatitias ad Amicos suos in exteris Regionibus dabat; et, si Rerum naturalium curiosi essent, consilium quomodo eas perquirerent, unà cum *Schemate* Rerum ejusmodi per Classes suas distincto, impertiebat: Et hinc factum est, ut, quotannis fere, varia ac ipsum transmitterentur ex *Indiis*, aut ijs *Europæ* Locis quæ harum Rerum maximè feracitas erant: *Commercium* enim *Literarium* de hisce Rebus, cum Amicis, in varijs Regionibus, habebat; inter quos maximè eminebant *D. Morisonus*, professor *Botanicus* in *Academia Oxoniensi*; *Dominus Mill*, *M. D.* suis per *Europam* ferè omnem, Peregrinationibus celebris; *D. Marchant*, in *Horto Regio Parisiensi*, rariorum Plantarum culturæ Præfectus; *D. Walterus Pope*, *M. D.* Cum hi sæpius rariorum Plantarum Semina ad *Balfourium* transmitterent, ut experiretur quid *Edinburgi* præstari possit, in *Horto* *Ædibus* suis ad juncto quædam ex his ferenda curavit, atque plurimas ex ijs rariores Plantas, Curiosis conspiciendas, exhibuit: *Marum Syriae*, *Scammoneum Monspeliacum*, *Centumgrana Casalpini* nomino, quòd ea tunc primum hic conspecta sint.

Circ

Circa id Tempus, procurante R. Sibbaldo
D. Collegâ, Amicitiam contraxit Arctissi-
am, cum illustri Viro D. *Patricio Moravio*,
rone de *Livistone*, Rei *Botanicæ* studiosis-
simo, quæ multis postea Officijs exculta fuit,
Eo enim tanquam Sui Exemplar intueba-
tur; erat quippe Nobilis Ille Vir magno De-
serio benefaciendi, et bonas Artes, ac im-
mense Naturalem Historiam promovendi
imatus; Hortumq; in suo Prædio supra
ille Plantis instruxerat: multum etiam Operæ
penderat, in Rebus admirandis disqui-
rendis, quæ ab Arte vel Naturâ proficisce-
ntur; ut mirum non sit quod ex Studiorum
similitudine, summa inter eos coaluerit fa-
miliaritas; Cum autem quotquot rariores
sunt Plantæ *Levistonii* et in Horto *Cipbiano*
communicarent, D. *Moravius*, et D. *Sibbal-*
do, Consilio inito cum ijs ex Collegis qui Rem-
anica[m] promotam cupiebant, de Horto *Me-*
ico Edinburgi instruendo et adornando, cogi-
tatione coepit; præsertim cum suam operam in
plantis colendis offerret D. *Jacobus Suther-*
landius, Rei herbariæ et (quod *Balfourio* eum
non parùm commendabat) nummaria quo-
que scientissimus: De Plantis in Hortum
transplantandis facilè conventum est, quot-
ot enim *Levistonii*, et in Horto *Cipbiano*

erant, in Hortum *Edinburgensem* translatae fu-
 cre: Amici etiam exteri Suppetias quotannis
 mittebant: D. etiam *Moravius* Baro de *Livi-*
stone qui tunc in *Galliis* degebat, plurima mit-
 tebat; is enim *Galliam* universam, in Planta-
 rum Scrutinio, peragravit: Febre demum
 correptus *Avenioni* moritur, annos circiter
 43. natus; magno Rei literariae Detrimen-
 to, erat enim ad Artes promovendas à Na-
 tura factus, et annuos Reditus, quos opulentos
 habebat, in eam Rem impendebat: mortem
 ejus ægerrime tulit *Balfourius*, ejusq; Rogatu
 D. *Jacobus Metellanus*, insignis Poëta, hoc de
 illo Epitaphium scripsit.

*Heu! quid, Dòcte, juvat peregrinas visere Terras,
 Moravi? Nulli parcens Mors instat ubique.
 Vel quid Plantarum Species, vel Nomina, Vires
 Quid prodest novisse? datur Medicamen in Herbis
 Contra Vim Fati, nullum: laudabile, Mentem
 Est coluisse tamen; manifestas reddere, pulchrum,
 Occultas Naturæ Artes: magnis sic excidis Ausis.
 Hoc Solamen habes Studij, Requiemque Laborum,
 Quos sumpsisse prius placuit, dum Vita manebat.*

Jacobus Metellanus. Vale

Expensas necessarias suppetitabant primùm
Balfourius et *Sibbaldus*, et nonnulli ex Collegis
 et Nobiles etiam Quidam; et Facultas juri-
 dica Largitiones insignes in Horti ulum con-
 cedebat: De Stipendio annuo constituendo
 difficulta

difficultas exorta est, quod aliqui, qui tunc plurimum in Urbe poterant, se huic Instituto acriter opponerent; Prudentiâ tamen et Diligentiâ Balfourii, hoc obstaculum sublatum est, et qui maximè ab Horto instruendo alieni fuerant, suffragia dedere in Stipendio, ex *Academia Edinburgensis* redditibus, decernendo: A Balfourio quoq; procuratum est ut in sumptus Horti necessarios cum Fiscus Regius, tum celeberrima juridicorum Facultas, tum Nobiles quidam, tum ex Medicis *Edinburgensibus* Varij, Nummos conferrent et erogarent.

Senatus etiam *Edinburgensis*, interposito Decreto, Hortum *Gerontotrophio* (quod à Sacrosanctâ Trinitate Nomen habet) adjacentem, ad annos novemdecim, D. *Southerlandio*, elocavit, nec desit postea Senatus Urbanus ea concedere quæ ad Horti Usus et Ornamentum facerent.

Primas certe partes habuit Balfourius in Pecuniâ ad sumptus necessarios pro Horto procurandâ; imò Ipse liberaliter etiam, per plures Annos, nummos largiebatur ad eum ornandum, et postquam Amicos suos externos certiores fecisset Hortum, jam erectum esse, certatim D. *Morisonus* et D. *Marchant*; et celeberrimus etiam D. *Hermannus*, *Botanicus*, *Lugduno Batavus*; et D. *Wats* Horti
Pharma-

Pharmacopæorum Londinensium Præfatus, Ali-
iq; Semina Plantasq; impertiti sunt; præ-
sertim postquam ad *Balfourium* nostrum trans-
missa fuere à *Conterraneo* suo *D. Spotswood*,
Præsidij *Tingitani* Chirurgo, Amico suo, Se-
mina multa *Tingitana*: inter quæ quædam
erant à Nemine ad eum Diem scripta, et
tunc primum in *Europam* delata: cum enim
late in Horto medico *Edinburgensi* prove-
nissent, quarundam ex hisce Plantis Amicos
participes fecit, ut et rariorum quarundam
Plantarum ex Agris in Hortum translata-
rum.

Et ut alios taceam, extat, *D. Marchant*
Epistola, in qua rogat *Balfourium*, ut trans-
mittendas ad Hortum Regium *Parisiensem*,
de *Edinburgensi*, curet, quinquaginta Plantas
quas ipse quidem *D. Marchant* cum multo
sænore rependebat. Et nunc quidem, qua
Indigenis allatis, qua ex Regionibus exteris,
deportatis Plantis, ita insigniter auctus est
Hortus *Edinburgensis*, ut ejus Plantarum Ca-
talogus à *Sutherlandio* editus sit, Plantas circi-
terbis Mille continens, qui nunc per uni-
versam *Europam* celebris est.

Nec remissior fuit *Balfourius* in dispo-
endis Plantis, quàm in augendis fuerat diligens,
ejus enim Hortatu in Angulum Horti Ori-
entalem

entalem translatae sunt Plantae, quae Usus medici sunt; atque ibidem in Gratiam discentium Ordine Alphabetico dispositae, reliquae vero per Hortum, primum juxta Ordinem à *Casparo Bauhino* in *Pinace* observatum, per Classes suas plantatae, ac accuratiore postea methodo digestae à D. *Sutherlandio* fuere.

In hac Narratione de Horto, si modum egressus videar, dabis, Lector benevole, veniam; cum quod hoc multum ad Laudem *Balfourii* faciat, qui Fundator et Conservator Horti fuerat, tum quod Hortus hicce insigne Urbis *Edinburgense* Ornamentum sit, egregiosque Usus, Medicinæ, Chirurgiæ et Pharmaciæ Studiosis, præstet.

Non diu post Horti Medici Erectionem, D. *Morisonus* novam methodum suam, Plantas per Semina et Vascula Seminalia in varias Classes distribuendi proposuit, et quoniam multum pecuniæ in ejus impressionem erat impendendum, *Balfourio* nostro ad subscriptiones in *Scotia* procurandas proxenetæ usus est, quod munus illi alacriter aggressus est; adscitis etiam in Auxilium quibusdam ex Collegis suis, tum propter veterem cum *Morisono* consuetudinem, tum quod multum Commodi inde Reipublicæ Medicæ accessurum prospiceret, effecitque ut plurimi Chirographis

phis appositis, Se Pecuniam largituros sponderent.

Certè talis Methodus inter Medicinæ desiderata erat, quod Veteres qui de Plantis scripsere, eas tantum Comparatione foliorum ad alias describerent, ut quod essent folijs Boraginis, Plantaginis et similium, unde factum, ut cum hæc cum quibus alias componebant, non describerentur ab ijs, quod Vulgo notæ essent, etiam ex Plantæ, quas per similitudinem cum his explicare voluerunt, incertæ aut planè ignotæ manserint; multæque hodie de Plantis Veterum restant controversiæ. Nec aliud suppetit huic malo Remedium, nisi ut per Semina et Vascula Seminalia, in posterum distinguantur; et hoc quidem ipsius Naturæ institutum videtur, cum in Fructuum et Seminum gratiam, varias in Plantis partes, et Organa effinxerit, ex quarum similitudine aut dissimilitudine, varia Plantarum Genera, propriæque Classés adornari poterint. Quem optimum Plantas distinguendi modum ex Recentioribus primus *Andreas Cæsalpinus* aggressus est, et post eum *Linæus* ille *Fabius Columna* et *Conradus Gesnerus*, sed hos longè prætergressus est celeberrimus noster *Morisonus*, qui per omnes ferè Plantas, Methodum istam prosecutus

secutus est. Quæ methodus magnum in Plantis addiscendis compendium, et summam facilitatem adfert. Cognito enim, per notas illas Characteristicas, quovis Plantarum Genere, facile omnes ejus Generis species dignosci possunt.

Nec in Plantarum studio excolendo tantum diligens fuit *Balfourius*, sed in reliquâ Naturali Historiâ promovendâ, cum enim persuasum haberet, Historiæ Naturalis notitiam necessariam esse ei, qui foelicibus Auspicijs Medicinam exercere vellet, omnibus viribus illam, tum sibi tum alijs, acquirendam censuit; multæ namque occasiones suboriuntur, in quibus non adsunt Medicamenta exotica, Officinaliâque; ne ergo Æger sine remedio destituatur, probum certè Medicum decet ea scire, quæ in usu esse possint in morbis, in quibus præsentaneis opus est remedijs: sed ea difficulter in hoc casu parari possunt, nisi quis Historiæ Naturalis peritus sit, et ubicunque esse contigerit, ea noverit quæ morbo expellendo paria sint. Et fatendum quidem est eam esse Divinam Bonitatem quæ singulis ferè Regionibus propria pro morbis in eâ grassantibus remedia concedat, eam etiam esse Naturæ solertiam, quæ omnia summâ cum sapientiâ in finem aliquem

quem humano generi utilem produxerit; sed erui, rerum qualitates nequeunt sine diligenti investigatione; necesse ergo ut primo res ejusmodi contemplemur attentè, easquè conferamus cum Descriptionibus quæ apud Authores habentur; dein ex qualitatibus, quæ in sensus incurrunt, colligendum est, an eas habere possint virtutes, et vires consimiles ijs quæ apud Authores referuntur. Opus ergo est, ut qui se bonum medicum præstare velit, universam, quantum licet, percurrat naturam rerum, et quos quæque res usus suppeditare possit, accuratæ rationis trutinâ examinet et perpendat.

Balfourius ut se in eo studio perficeret rariora *Musæa* eruditorum in *Galliâ* et *Italiâ* inviserat, et diligenter Classes rerum maximè Notabilium observaverat; ut alijs autem prodesse possit, *Cineliarchium* ejusmodi rerum adornare cœpit, et primo quidem id instruxit ejusmodi rebus indigenis, hoc est in Patriâ repertis, dein addidit ea ex exoticis quæ in usus Medicos cedebant, aut alio modo hominibus utilia essent. Sed cum videret Naturam varietate gaudere, atque in vario ejus Artificio Divinam bonitatem, sapientiam et potentiam admodum elucere, nihil ejusmodi respuebat. Quod autem ad ea attinet, quæ

in

in Patriâ reperta, cum quædam apud Hist^o-
ricos nostros admirabilia de ijs prædicaren-
tur, eorum inquisitionem instituebat, missis
ad eos Epistolis, qui ei hisce de rebus maxi-
mè satisfacere poterant. Multis autem Ar-
gumentis eos excitare conatus est, ut ad res
Naturales ubivis occurrentes attenderent, ju-
cundum esse, humano etiam generi utile, ut
ea in Lucem emittantur, obnixeqûe eos ro-
gabat, ut accuratas de ijs quæ occurrerent re-
lationes ad se transmitterent: ut cum inter
alia, mentio fiat apud Historicos *Insulæ*, in-
ter *Occidentales* nostras, quæ à *Pigmeis* no-
men habet, factò de ijs Scrutinio, deprehen-
dit, *officula* ibi reperta, quæ ejus rei fidem fa-
cere viderentur, ad *Aves*, non ad *Homines*
pertinere. Rogatu etiam Amicorum qui in
exteris *Regionibus* degebant, disquisitionem in-
stituit de *Volucris* illa *Arborea*; quæ quibus-
dam *Bernicla* dicitur, de cujus *Genesi* quam-
vis ipse dubitaret, tamen quoniam non so-
lùm *Historici*, sed et *Philosophi*, et in omni li-
teraturâ eruditi, eam *Sententiam* amplecteren-
tur quæ, ex *Conchâ* dictâ *Anatiferâ*, eam for-
mari vult, operam dedit, ut quid certum eâ
de re proferre possit; tandemque, dum in
Provinciâ *Fifensi* ageret, incidit in *Lignum* in
Portum quendam ibi delatum, cui innumeræ

eiusmodi Conchæ appendebantur. Ex his
 quasdam statim coquendas curavit, ut melius
 conservarentur integræ et explicatæ, multas
 etiam in aquâ marina vivas *Edinburgum* de-
 tulit, quas *Historia Naturalis* curiosis exhibuit
 spectandas, factâ autem inspectione, cum
 nudo oculo, tum *Microscopio*, detexit tubulum
 illum sive *Truncum* per quem, Navis carinæ,
 Lignove fluctuanti adhæret, duabus tunicis
 constare: ex his una est interior, quæ in Ani-
 mali vivo tenacis est consistentiæ, et substan-
 tiâ glutinosâ et viscida constat, fibris vero
 manifestè in Longitudinem protensis donata
 est, per quas contrahi et dilatari ipsam autu-
 mat; altera tunica externa est, fibris circula-
 ribus ad motûs firmitatem instructa. Sed
 quod maximè observandum erat, ut quod ju-
 gulum petat fabulæ de æquivocâ hujus Ani-
 malis generatione, in hoc trunco, multa ova
 minutissima invenit, quæ in Animali vivo
 Coloris erant (ut vocant) ultramarini, et
 cum cocta essent, carnei fuerunt. Animalis
 autem corpus (quod ad truncum hunc pen-
 debat) quinque *conchulis* tegebatur; cum enim
 duo essent Latera, unumquodque Latus ex
 duabus conchis constabat, quarum superior
 quæ trunco proxima, latior erat; inferior ver-
 sus punctum in quod Latus desinit, multo
 minor

minor erat; his supposita a tergo erat quinta concha instar Carina Navis formata. hæ omnes Conchæ validis inter se membranis conjungebantur; Carina autem ad Laterum connexionem faciebat, in anteriore autem parte quâ in *angulum* terminantur, aperuntur hæ conchæ et clauduntur, et illic *Animal Cirrhos* (qui circa Caput multi oriuntur) protrudit; atque hæc de hoc Animale, propriâ manu notaverat, schedam etiam exorsus erat in quâ (*Lingua vernaculâ*) ejus *historiam* traditurus erat, et curaverat *Icones* cum totius Animalis, tum partium eius à perito Artifice ad vivum Animal delineari, sed aliter occupatus, ultra exordium non est progressus: quæ tamen tradidit, sufficiunt ad fabulam de hoc Animale explodendam, cum oviparum sit Animal, et sibi simile ex Ovis progignat; et constet quoque *Berniclas aves* ex Ovis, ut alios *Anates* (ad quod genus reducuntur) gigni.

Cum mira etiam de *Sagis* seu *Veneficis* traderentur, *Balfourius* noster etiam ea, summo cum *Acumine* et *judicio*, in *Epistolâ* ad *Amicum* scriptâ, ad examen revocavit.

In excursibus autem ad *Ægros Rure* agentes, studiosè in *Naturæ Opera* inquirebat, et in *Lapidinâ* ad duodecimum ab *Edinburgo* lapidem

pidem, prope Oppidum *Linton* dictum, invenit *Marmoris* speciem, in quâ *Natura* manu ^{fructuum} *Fructuum* quasi effigies delineatæ sunt, quam ad eam Lapidem accedere putat, qui *Ferranti Imperato* in suâ naturali Historiâ, *Pietra Embofcata*, *con figure de Bolci* dicitur. ad duodecimum etiam ab Urbe Lapidem versus Occidentem, in *Montibus*, in viciniâ Villæ *Bathgate* dictæ, *pectunculos* et *Mitulos Lapideos* et *Entrochos*, me comitante invenit: in orâ etiam *Fifensi* invenit *Molam Salviani* rarum in nostro mari piscem; ut et illum non scriptum, cuius *Icon* in *Scotiâ illustratâ* habetur sub nomine piscis aureis *Maculis* aspersi. piscem quoque à *Schoneveldio*, primo descriptum, qui ei *Piscis serratus aculeatus Major* dicitur; *Lupum* etiam *Marinum* à *Schoneveldio* descriptum, primus commendatione suâ, *Mensis* nostris intulit, utpotè lautissimum cibum, et qui, quod *piscibus crustatis* vescatur, *Saporem* illorum refert.

Plurimas Plantas *Balfourius* apud nos primus detexit, tres tantum insigniores nominabo. Unam *Pulcherrimam*, in *Arena*, in *Maris Littore* nascentem, foliis incani coloris in Cordis figuram formatis instructam, quæ propter similitudinem cum *Echio vulgari* *Echium Marinum* vocatur. Alteram *Umbelliferam*, quæ foliis ad *Apium Hortense* accedit, in littore quoque

quoque crescentem. Tertiam *Paronichiam folio*
cutaceo dictam, ob insignes vires in *strumis*
et *Scrophulis* curandis tantoperè ab illustrissi-
mo *Boileo* commendatam. *Vaccinia Nubis*, quo-
rum Virtus in *Scorbuticis* curandis valdè præ-
dicatur à quibusdam, cum Plantam tum fru-
tum eius, multasque alias ex indigenis no-
tris Plantis, ad *D. Merchant* transmisit.

Suo etiam experimento, comprobavit ex-
nias vires eius Plantæ quæ *Antbyllis Mariti-*
na, *Alfines folio C. Bauhini* seu *Paronychia altera*
Mathioli dicitur; præstantissimum scilicet esse
Remedium, in decocto, in pulvere, vel in ace-
tariis, quocunque demum modo paratam, ad
omnes Alvi fluxus, Dysenteriam, Lienterim,
fluxum Hepaticum, &c. Eius enim usu
medissequus *Scotus*, qui quinquagesies de die
anguinolenta deiciebat, cum gravi febre,
liebus Canicularibus *Romæ*, anno 1664. ter-
tiâ dosi, omnino restitutus est. Non mi-
nus enim sedulus fuit in iis quæ praxin me-
dicam promovere videbantur. Et cum nupe-
um illud inventum de Sanguine transfunden-
lo, omnium ore celebraretur, ab Urbe *Pa-*
risiensi Instrumentum Argenteum sibi trans-
mitti curavit, eamque transfusionem *Edin-*
burgi in Canibus perfecit. Medicamenta
etiam exotica nuper introducta, quorum vi-
res

res prædicarentur apud Authores, apportanda curavit; nec ullam occasionem omisit, ut Artem Medicam locupletaret.

Scriptit etiam multas Epistolas et varia **C**onsilia, Casus etiam Medicos rariores, et Autopsias in Cadaverum sectione habitas, quæ apud Filium servantur.

Et in Gratiam Nobilis Viri D. *Patricij Moravij Baronis de Liviston*, qui peregrè tum agebat, iter *Anglicum, Gallicum et Italicum* Linguâ Vernaculâ scripsit, opus in hoc genere eruditum, et usûs egregii iis qui has Regiones vellent peragrarè. Præter enim pulcherrima monita, ut hæc itinera tutò, jucundè et utiliter perficiant; et præter **O**bservationes de moribus populorum et de Fabricis publicis, multa passim inferuntur de Plantis ibi nascentibus et aliis quæ ad Historiam Naturalem pertinent, quorum quædam supra meminimus.

Multum favebat D. *Balfourius* iis qui singulari Doctrinâ eminebant, eorumq; res promoverè studebat: et cum videret quod nihil magis intellectum in rerum cognitione perficeret quàm Methodus Mathematicis propria, adeoque multum in rem studiosorum futurum, si Viri Disciplinarum Mathematicarum peritissimi, in Professores eligerentur, multum

multam operam dedit, cum apud Regni Ministros, Regis Consiliarios, et Urbis *Edinburgensæ* Senatores, ut primo Celeberrimus Mathematicus D. *Jacobus Gregorius Patruus*; dein, ejus ex fratre natu majore, Nepotes *David* nunc apud *Oxonienſes* Astronomiæ professor, et *Jacobus* natu minor, ad Cathedram Mathematicam, in *Academia Edinburgensi* admitterentur. *Jacobum* quoque *Sutherlandium* Horti Medici tunc, et nunc Regii Præfectum, perpetuis Officiis fovebat, et quâ pollebat apud Principes Viros gratiâ, res ejus promovebat: In Empiricis autem reprimendis, qui Jura Medica invadebant, et in Collegio Medico erigendo, confirmandisque Medicorum privilegijs strenuus inter primos fuit; et cum decretum à Collegio Medico fuisset, ut *Pharmacopœa* in usum Civitatis *Edinburgensæ*, ex junctis Collegarum Symbolis adornaretur, ei pars quæ de materia medicâ ageret commissa fuit, ut quàm accuratissimè exstrueretur, quod Medicis nostris medicamenta ut vocant *Magistralia* magis in usu essent, quæ unusquisque pro re natâ ex simplicioribus præscribit. Farraginem autem Medicamentorum compositorum reiciebant, quod ea *Luxuriosum* potius seculi Genium saperent, quam re medicae usum aliquem præberent, selectissimaque

M

tantum

tantum, et in morbis curandis efficacissima optimè præparata eligebant, quæ *Regioni* nostræ sufficerent. *Balfourius* certè suam provinciam pulchrè exornavit, materiam enim Medicam copiosissimam subministravit, omnemque in simplicium nominibus confusionem amolitus, propriis singula nominibus insignivit, et ad classes proprias reduxit: reliqui quoque *College* suas partes egregiè præstabant, et *Roberto Sibbald* præside, *Pharmacopœa* ad acmen deducta fuit; nec per illum stetit, quin à multis annis edita fuisset *Pharmacopœa* castigatissima, et ad usus nostros optimè accommodata.

Praxin Medicam magnâ cum Gloria et summo fructu exercuit, *Indicationibus* quidem *Respondentia* exhibens *Medicamenta*, sed quæ *tuta*, *salubria* et *jucunda* essent; *Morbica* non nisi in obstinatis morbis præbebat; *Mercurialia* rarò, et non nisi certis in morbis præscribebat, quod multa damna promiscuum aut nimium eorum usum sequerentur: scilicet *Hegemonicae* facultatis depravationes, sensuum stupores, motûs impotentia, et *crasseos* et texturæ sanguinis insignes corruptiones. Quòd in his parcior esset eum traducebant *Lucripetæ* quidam practici, quasi ea præscribentem quæ quidem nihil inferrent mali, sed quæ morbo expellen-

expell
illorur
enim
Medic
qui no
finar
ut sco
gradu
deret.
Nec
rator
geniu
cunqu
tanqu
de cer
natam
onis e
ex An
dum
maxim
anima
co Mo
dotib
tura g
lucem
est in
quid e
to nit
meris

expellendo, non essent satis efficacia; quæ illorum malitia et improbitas fuit; noster enim *Balfourius* inter fœlicissimos in praxi Medicos fuit, et morbo paria ^{remedia} præscribebat, ut qui non ad Mala *Hesperidum* aurea nimis festinaret, sed qui Ægrorum salutem in praxi ut scopum proponeret, et ad opes et honores, gradu composito, per virtutis semitam, incederet.

Neque autem nimius Recentiorum admirator fuit, nec Veterum Placitis ita suum ingenium mancipavit, quin veritatem, ubicunque propositam, amplecteretur, nequẽ tanquam solus sciret, ex notionibus proprio de cerebro enatis, *novam* et ad *Scenam* adornatam, conflagravit *Medicinam*; sed cum Rationis et Experientiæ auspiciis prudentissimè ex *Antiquis* et *Neotericis* temperatam Methodum secutus est: Eam vere Medicinam maximè probabat, quæ à perspectâ *Oeconomia animali*, ad morborum curationem *mechanico More* procedit. Quod vero summis animi dotibus præditus, et in omni melioris *Litteraturæ* genere versatissimus, nihil in publicam lucem ediderit, id *acribeiæ* quâ delectabatur est imputandum, illi enim displicuit, quicquid exercitationis gratia illi excidisset, assueti nihil probare, quod non esset omnibus numeris absolutum.

Sapientiâ certè, animi moderatione, et humaniorum literarum cognitione multos antebat; *Historiæ* vero *Naturalis* et *Rei antiquariæ* peritiâ omnes superavit; et dubio procul *Palmam* obtinuit, et in hisce Studijs, *Scotorum* primus

— *Amæno*

Detulit ex Helicone perenni fronde Coronam.

Ut merito de eo cecinerat quidam

Callet occulto mare quod profundo,

Intimo quod Viscere terra condit,

Piscium novit genus, et Volantium

Quadrupedumque

Flora Splendentem viridi coronâ

Circuit Frontem, sub utraque Mundi

Axe crescentes, medijsque terris,

Quid sciat Herbas.

Mentis tranquillitati intentus, inanes Honorum Titulos effrænemque pecuniæ cupiditatem semper despexerat, ut qui *Fortunâ* mediocri contentus esset: Summos tamen honores consecutus est; à Serenissimo enim Rege *Carolo 2do* in *Medicum Ordinarium* assumptus est, et a Duce *Eboracensi*, qui tunc in *Scotiâ* Regis *Legatus* erat, *Eques Auratus* creatus est; *Præses* quoque *Collegij Medici* electus à Socijs fuit;

fuit : Ab omnibus etiam summo in honore habitus est, præferim à Nobilibus et eruditis. Amicos habuit etiam summæ Nobilitatis et Dignitatis Viros Plurimos; Nobilissimum Rothusie Ducem, (cujus medicus semper fuit) Comitem Moraviae pro Regno Scotia Secretarium, Comitem de Morton, Comitem de Strathmore, illustrissimum Polemarchum Middletonij Comitem affinem suum, Vicecomitem de Stormont, Eruditissimum Tarbati Vicecomitem, Dominum Johannem Moravium de Drumcairn Equitem Auratum Utriusque fori Juridici Senatorem, D. Carolum Scarburghium Equitem Auratum et Duorum Regum Archiatrum, ut alios taceam.

Constans in Sincera Fide, Amoreque in Deum fuit, sublimè de tantâ Majestate sentiens, ac summè de ejus Bonitate sperans; in operibus Sapientiam, Bonitatem et Potentiam venerabatur: pertotum autem Vitæ suæ curriculum studuit ut Officijs tam publicis quàm privatis ad Prudentiæ dictamen ritè fungeretur; omnibus igitur modis Patriæ Commoda promoveret, et Regi fidelissimè inserviebat: ea autem illi à naturâ insita erat humanitas, ut omnes sibi promiscuè Doctos, Indoctos, Summos, Infimos devinciret; In amicis colendis officiosus erat, erga Cognatos munificus, erga Collegas, ad

ad omnem *Æquitatis* et *Urbanitatis* Legem accommodatus.

Singulari *Sagacitate*, quo quisque *Hominum* inclinaret atque propenderet, ilico pervidebat, simplexque *Commercium* illi penetrabilia ejus, cum quo loquebatur, in conspectum dabat, quod assecutus est, ut supra dictum, cum *Nativâ*, quâ præditus erat *αὐχινία* tum congressibus et consuetudine *Præstantium Virorum*: noverat enim quæ res forent cujusque genio moribusque aptæ, et cum ijs de his differebat; *distinctè* autem *graviter* et *ornatè* omnia dicebat, tantâ cum *Orationis* luce ut si res fuissent coram positæ, conspici clarius non potuissent: fuit enim *Judicio* Maturo ac Solido, et *Experientiâ* magnâ, *Lectio* et *Meditatione* rerum multum adjutus fuerat: res etiam admirabiles *natura* nemo plures observaverat, atque ex his *Saniores* et *Puriores* de rebus notiones elicuerat: hinc ex tempore copiosè et ornatè ad proposita quæque dicebat; mirabantur ergo in eo Omnes, rerum *Selectarum* copiam cum *Orationis* splendore certantem: *Amicos* certè et *Sodales* mirè suis colloquijs afficiebat, dum magno cum dictionis Lepore, et summo cum *judicio*, quæ rariora sibi in peregrinatione occurrissent, depromeret, et nunquam eos

con-

consuetudinis cum eo tædebat. quâ autem
rat *Eutrapeliâ*, blando et renidente *Vultu*
bvios quosque excipiebat, ad *Bibliothecam*
tiam suam et *Cimeliarchium*, omnes *Litera-*
um et elegantiorum *Artium* studiosos benignè
admittebat, omniâq; raritate commenda-
ilia ostendebat, *Caveos* quoque et *Nummos*
Antiquos, et Libros rariores; *Libris* etiam
uibus opus haberent adjutabat: suam ope-
am egregie collocatam existimans, si jis sti-
culos adderet ad ejusmodi rerum cognitio-
nem inquirendam.

Planta, Semina, Fossilia, Animalia rario-
ummi Veteres nunquam de *animo* excide-
ant, arreptâque Occasione, de hisce rebus
inquirebat, num vel ipsi *haberent*, vel *scirent*.
binam ea *haberi* possint; ut vel *Prece* vel *Pre-*
io ea comparare possit: non mirabitur ergo,
tantam rerum rariorum copiam congestam
pud ipsum fuisse, tot *libros* coemptos, qui
pensitaverit *Bibliothecam* et *Cimeliarchium*,
Annorum quadraginta Opus fuisse, et eum
nulli *impense*, nulli *opera* pepercisse in eis
parandis.

Cum singulis pænè Mensibus, rerum Ra-
riorum additamenta acciperet, à multis an-
nis in animo habuerat, ædes comparare, quæ
magis idoneæ essent ad *Bibliothecam* et *Cime-*
liarchium,

liarchium, sed non occurrerant, quæ ejus animo satisfacerent: tandem ferè Sexagenarius, cum egregio Architecto stipulatus est, ut Domui vendendæ, pergulam satis longam adjiceret ex Fundamentis extruendam; quæ Libris et rebus rarioribus continendis sufficeret: sed, quæ rerum humanarum vicissitudo est! vix per annum unum, hanc incoluerat, cum primo Uxoris morte afflictus est, dein ita invalescerent morbi, ut per triennium quod supervixit, vix tempus esset iisdem in ordinem disponendis concessum: ita doloribus Arthriticis et Colicis quassatus est, ut omnes amici cernerent vires quotidie labefactari parumque temporis illi superesse.

Circa tricesimum ætatis annum, *Londini* diu ex febre lentâ elanguit, ab eo tempore, ad annum ætatis quadragesimum tertium, optimâ valetudine usus est: sed ab hoc tempore valetudinem minùs firmam expertus est, sævis paroxysmis Arthriticis alijsque morbis sæpè vexatus, in doloribus autem patientissimè se gessit, nam patiendi consuetudinem eo perfecerat ratiocinio, quod quicquid pati necessum foret, ferendum sit leniter; patientiâ enim levius fit, quicquid corrigere est nefas; sub finem autem anni præcedentis, remissere ad tempus Arthritici dolores, sed
quod

quod pejus erat, qui robore naturæ in artus protrudebantur humores, nunc in Viscera impetum fecere; coepit enim mictu Sanguineo per plures dies affligi, quo Vires multum deiciebantur; cum autem ex usu remediorum is remitteret, atroces hi humores stomachum invaserunt; unde exortum est ei vitiosum Fastidium cibos respuens, cum frequente etiam dolore, Alvus quoque concitior facta; si quid autem liquidi assumeret, in acidissimum humorem convertebatur qui novas tragoedias excitabat, tandemque invalescente fluxu, omnes vires planè exhaustæ, ut fato cesserit, morte quidem placidâ, incunte anno 1694. qui illi magnus Climactericus, vereque ανδροκλαστης fuit, cum vixisset annos 62 et menses undecim et dies decem; et ita nobis ereptus, magnâ quidem Literarum jacturâ æternus ille vir, singulare Naturæ Beneficium et Eruditionis ornamentum, quem non tam Nobiles Genitores, Corporis Fortunæque bona, quam Divinum ingenium, charum amabilemque Universis præstiterint; nos certè in desiderio et Luctu et dolore, Musas in squalore reliquit; nominis quidem et famæ securus, nam quamvis dilabantur opes, corruant ædes, numerosissima aliquando deficiat familia, at inser-

ta præclaris inventis nomina nunquam intereunt.

Dum valebat, ei habitus corporis eularcus fuerat, statura procerior, facies per juventutem et virilem ætatem decora admodum, frons ampla, et quæ præ se eximiam comitatem et affabilitatem ferebat, oculi vividi, firmusque visus, genæ rubore temperatæ, capillitium (quod satis prolixum alebat) coloris Castanei, cutis tenerrima et albissima. Quæ omnia Pictor Parisiensis foeliciter expressit in icone, quæ apud filium servatur: temperamento præditus erat Sanguineo et Cholericò ad artes et scientias apto nato, memoriam enim habebat foelicem et firmam, ingenio prompto fuit et iudicio subactò et solido.

In Victu lautus erat, utpote optimorum eduliorum appetens, amicos ad mensam frequenter invitabat, cibisque exquisitè paratis et vino meliore excipiebat: consuetudine ejus omnes capiebantur, rerum enim pondèri conjuncta sermonis ubertas erat, in responsis mirè promptus. nec ullus proverbij majore cum iudicio utebatur: alios instruendi cupidus erat, et erat ei ingenium ad omnia natum, doctèque de qualibet re differebat. Sed ille obiit et nos omnes eadem

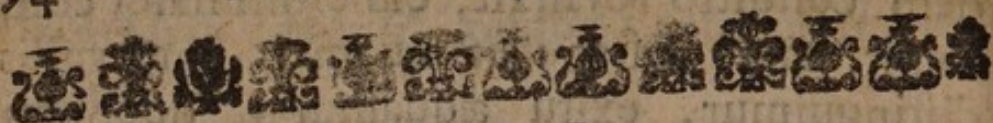
dem conditio revinxit, cui enim nasci contingit, mori restat : et quamvis intervallis distinguimur, exitu æquamur : quoniam autem Vita qua fruimur brevis est, memoriam nostram quam maximè longam rebus præclarè gestis efficere studeamus.

*Ita nunc Fortes, ubi celsa magni
Ducit Exempli via, cur inertes
Terga nudatis, superata tellus
Sidera donat.*

Sequuntur Inscriptiones et Epitaphia Doctorum Virorum, quæ ad manus nostras pervenere.

N 2

M. S.

M. S.

Iusta Balfouriana.

D. *Andreas Balfourius* Eques Auratus, M. D. Clarissimus;
Ex Familia antiqua & equestri Balfourio-Den-Millensi ori-
Stemmata spectabili & illustri (undus

Quavis prosapia Dignus
Liberorum duodecim (nati) minimus
Juvenis Musarum & Minervæ alumnus, Genio vegeto, Ingenio acri,
Moribus amoenis, indole gratissima

[futurae fortis & amplitudinis arrha]
Adultus, apprime institutus, studia anhelans, magna spirans,
Anno 1651. gentes exteras & politas videre & peragraré cepit;
Easdem, earumque indigenas et advenas præstantiores,
Universitates, Bibliothecas, Musæa, Ceimelia
omniaque scitu aut scrutatu digna,
Naturæ & artis opificia & Archiva,
Solerti industria & maximo cum judicio & scœnore
Exploravit, pensitavit & rimatus est.

Denuo anno 1665. post varios labores
virtutum, famæ, & Doctrinæ satur,
Judicio limato, moribus cultissimus
animi dotibus cumulatissime refertus
Encyclopædiam emensus,

[studii & operæ pretium]
Ab omnibus exoptatus, & acceptus
nostras iterum tactus est,

Evasitque & audiit;

Medicus
Philologus
Antiquarius
Ceimelista

} magni nominis, absolutus, consummatissimus

Eruditionis reconditæ, vetustæ, & modernæ Thesaurus,
Patriæ & seculi amor & ornamentum
Literarum decus sublime

Inter maximos magnus, cuilibet illustrium conferendus
Prudentiâ, comitate, amicitia, probitate clarus

Memoria Balfouriana.

IN } Dicendo festive disertus, diserte festivus;
gestis, moribus, vultu & consuetudine sapiens, consul-
tus & alliciens,

Librorum, Numismatum & *Κεῖμναιων* congestor assiduus, ju-
dex solertissimus

Quem
Collegium Medicorum *Edinburgense*; Conditorem, Censorem, Præ-
Socii & familiares, Urbanum, blandum, modestum; [idem:
Propinqui & necessarii, amicissimum et consultissimum;
Miseri Patronum pium; Ægroti Medicum peritum;
Literati lumen, columen & quasi numen

Experti sunt.

Demum dierum pleas, præmature tamen
contracto corpore, prostratis viribus at spiritu vivido
Balfourius noster omnibus percharus & desideratus
Eheu! duro & diro naturæ & fati telo cedens; animam pla-
cide afflavit.

4 Id. Januarii, anno Æræ Christ; MDC XCIII. Ætat. LXIII.

Ast post fata funusq; manent & vigent illius præconia,
Nec desit noster cultus & obsequium.

Adeste igitur beati manes, auscultate, accipite
vocem & votum } Gratiarum }
 } laudum } pro } Beneficiis
 } luctus } } meritis
 } damno

Devotissimus Cliens plurimis
Officiis Devinctus M. P. P.

Æ. M. S.

Æ. M. S.
D. Andree Balforio,

Equiti Aurato, Medicinæ Doctori,
Verè nobili, verè docto,
Fisa quem genuit, *Andreæpalis* instituit,
Anglia fovit: *Exteræ Gentes* avidis
 Unis sunt amplexæ;
 Civem totus ambiat orbis.
Cui post *Galliam* sæpius, *Italiamque* peragratam
 Nec fides sua, nec patria displicuit:
Græcæ ac *Romanæ*, *Gallicæ*, & *Hetruscæ*
 Linguarum callentissimo,
 Peregrinantium *Mercurio* faustissimo,
Triplicis natuæ Regni lustratori acerrimo,
 Botanico, Nummario, Philologo,
 Sedulo, sagaci, Industrio;
 Antiquarum rerum peritissimo,
Sanitatis Vindici, Medentium Oraulo,
 Æterno leporum fonti,
Comitate insigni, facundiâ miro:
 Collegij Medici, Hærique *Edinensis*
 Auctori primo & præcipuo,
Rigidæ Virtutis Cultori strenuo,
 Opum contemptori magnanimo,
Quo virum honestiorem nec elapsa tulerunt sæcula,
 Nec ventura forsitan videbunt:
 Amico singulari, *Æsculapio* ac Sospitatori suo,
Morte Devi Cîtâ, CallitibVs exultim ascripto,
 Ineunte Jano,
 Ætatis Climacterico magno;
Triumphalem hanc *Ephigraphen*,
 Grato Mœrentique animo,
 Ad aram famæ,
 Appendit, Consecrat Ponitque.

D. *Andreae Balforij*, Equitis Aurati,
Medicinæ Doctoris, Epitaphium.

Vita vale, cum Vita perit, Mors invida Magnum
Balforium rapuit, Lubrica Vita Vale.
Occidit, heu! Patriæ lux, Gloria prima Medentum;
quo sine grande nihil, quo sine dulce nihil.
Nunc Lepor et Risus abiere, Salesque venusti,
Junctæque cum niveâ simplicitate fides.
Optime Custodem, potuit quo Præsîde solo
Roffensis Genio ponere jura suo.
Te Pater Eridanus, vitreis te Sequana Lymphis,
Angligenûn Tamesis, Forthaque triste gemunt.
Nulli nota magis domus est sua, quam tibi cunctæ
Perspectæ Gentes, Oppida, Corda Virum.
Quin Natura Parens, aliosquæ terrica celat
Nolle dedit tacito sigula clausa si u
Debita Cæsaribus cognoverat, omnibus Æquum
Tradere, Principibus et placuisse Viris.
Fœlix, o nimium Fœlix, te tota salvo
non habet ulterius quo moriente cadat.

Accipe sed facilis, deductum hoc carmen ab illo
debitor est vitæ, qui venerande tibi.

A. C. P. P.

Alind.

Balforius magnus cecidit, decus ille Medentum,
atque Pater, Patriæ delictæque lux.
Subsidium præsens Ægris, Hortique teracis
Fundator Medici, Scotia quo celebris.
Quæ Valles Montesque tenent, Vitreoque Profundum
Gurgite, quæ gremio Terra benigna tulit.

Cuncta

Cuncta suo, Naturâ parens non invida, Mistæ
 Nolle dedit, latebris quæ latuere suis.
 Quæ proprijs digesta locis, dignissima visu,
 Musæo, cunctis conspicienda dedit.
 Et quod Mira poli, tenebroso hoc carcere clausus,
 Non potis est oculis cernere corporeis,
 Deposito duro terrenæ pondere Molis
 Exilit ad superas mens reditura domus.
 Purgatâ jam mente videt Pulchrique, Bonique
 Fontem, ac æternis Delitiis fruitur.
Virtus orabat, Laudes

Alind.

Heu cadit, heu nimium maturâ morte peremptus
Balforius, Patriæ Gloria magna suæ.
 Vivit at æternum Nomen, semperque virebit
 Justus honos, quem non deleat ulla dies.
 Mens cognata Polo, longe majora petebat
 quam Mare vel Tellus conspicienda dabant.
 Nam quæ rara tenent, postquam lustraverat ille
 Hinc abit astriferi visere celsa Poli.

The same in English, by the same hand.

THe Great *Balfour* is dead, too soon apace!
 who was his Countries Ornament and Grace.
 But his great Name still lives, and shall allwayes
 A Garland wear, of never fading Bayes.
 His Heaven Born Soul to great things did aspire
 nor Sea nor Land could bound his Vast desire;
 For when the Wonders these contain'd he knew,
 he pass'd hence, Heavens wonders next to View.

In Obitum Doctissimi et Integerrimi D. *Andreae Balfourij* Equitis Aurati, Medicinæ Doctoris celeberrimi

Multoties Lethi Victor *Balfourius* ingens,
 Ipse cadit Victus Grata Trophæa neci;
 Arte *Machaoniâ* tardavit fila Sororum
 Elusit *Ditis* funereasque Manus.
 Herbarum plene Vires edoctus, et illum
 Flora suo suavi fovit amica Sinu.
 Indidit ille Deum *Roffensi*, expungere quem non
 Evaluit *Bacchus* vel *Cytheræa Venus*.
 Viderat *Ausonias* terras, et *Celtica* regna,
 perdoctus redijt visere rura soli.
Pœonias artes non tantum calluit, ipsum
 Nutriit amplexu diva *Minerva* suo.
 Naturæ interpres, ejus monumenta coegit
 ex pelago, terris, Aeriâque domo.
 Helluo librorum, quorum cumulavit acervos,
 scriptaque quæ nondum publica facta typis.
 Omnibus Urbanus, lenimen mentibus agris,
 fudit namque Jocos et sine felle Sales.
 Eheu! quod tempus, quæ lux Gratissima nobis
 sarciet hoc damnum vel reparare queat?
 O dilecte Deo, Patriæ, Patriæque parenti,
 et Medicis, Clero, Pauperibusque pijs.
 Hic tua fama Moras faciet, dum *Phœbus Olympum*
 Ornabit Radijs, et vehet axe diem.

Posuit R. C. M. V.

In obitum D. *Andreae Balfourij*, a *Northbank*; Eq. Aur.
 M. D. doctiss. et in rebus naturalibus peritissimi.

Antiquam Stirpem Dominus *Balfourius* olim
 Ornabat, Clarus Dotibus Ingenij,
 Dum placuit (cur non?) alienas visere terras;
 E quibus ad patriam plura notanda tulit,

O

Callia

Gallia testatur, testatur et *Itala* tellus,
Anglia testis erat, *Curia* testis erat.
 Naturæ ut penetraret penetralia et abdita duræ
 Congessit varios, pignora chara, libros;
 Et *Fructus*, *Frutices*, *Radices*, *Semina*, *Plantas*,
 Et *Muscos*, *Muscas* (quis putet?) et varias;
 Et *Pisces*, *Volucres*, *Numismata*, *Cornua*, *Conchas*,
 Et *Terras*, *Lapides*, *Ossa*, *Metalla*; Satis.
 Quicquid enim *Tellus*, aut protulit *Æquor* et *Æther*
 Musæo (ut potuit) condidit ille suo.
 Hisce modis *Artis medicæ* pervasit ad imas
 Radices, illinc culmina summa petens.
 Addatur *Virtus* diffusa, *Modestia* mira,
 Candor labe carens, et sine fraude *Fides*.
 Atq; ita *Divitias*, *Laudes*, *Famamq;* perennem
 Obtinuit, meritis annumeranda suis.
 Insuper et dicam, *Medicis* testantibus ipsis,
 Huic Medico *Medicum* non superesse parem:
 Atq; hinc forte aliquis, viridi hoc sub cæspite, dicet
 Tum *Medicus* doctus, tum *Medicina* jacet.
 A. S. V. D. M. D.

F I N I S.

Errata.

Pag. 13. lin. 11. pro ble lege noble p. 20. l. 12. pro Monstrij
 lege Monasterij. p. 30. l. 18. pro Congitione lege Cognitione
 p. 45. l. 3. pro enim lege etiam p. 58. l. 16. pro potissi-
 mum lege polissimum. p. 70 l. 4. post plurima adde
 Semina. p. 80. l. 3. pro Fructuum lege Fruticum. p. 85.
 l. 4. post plurima adde Remedia. Literarum transpo-
 sitiones, redundantiz aut defectus; et punctorum no-
 tationes, ex sensu facile corrigentur.

et

M. D.

Heri

itione

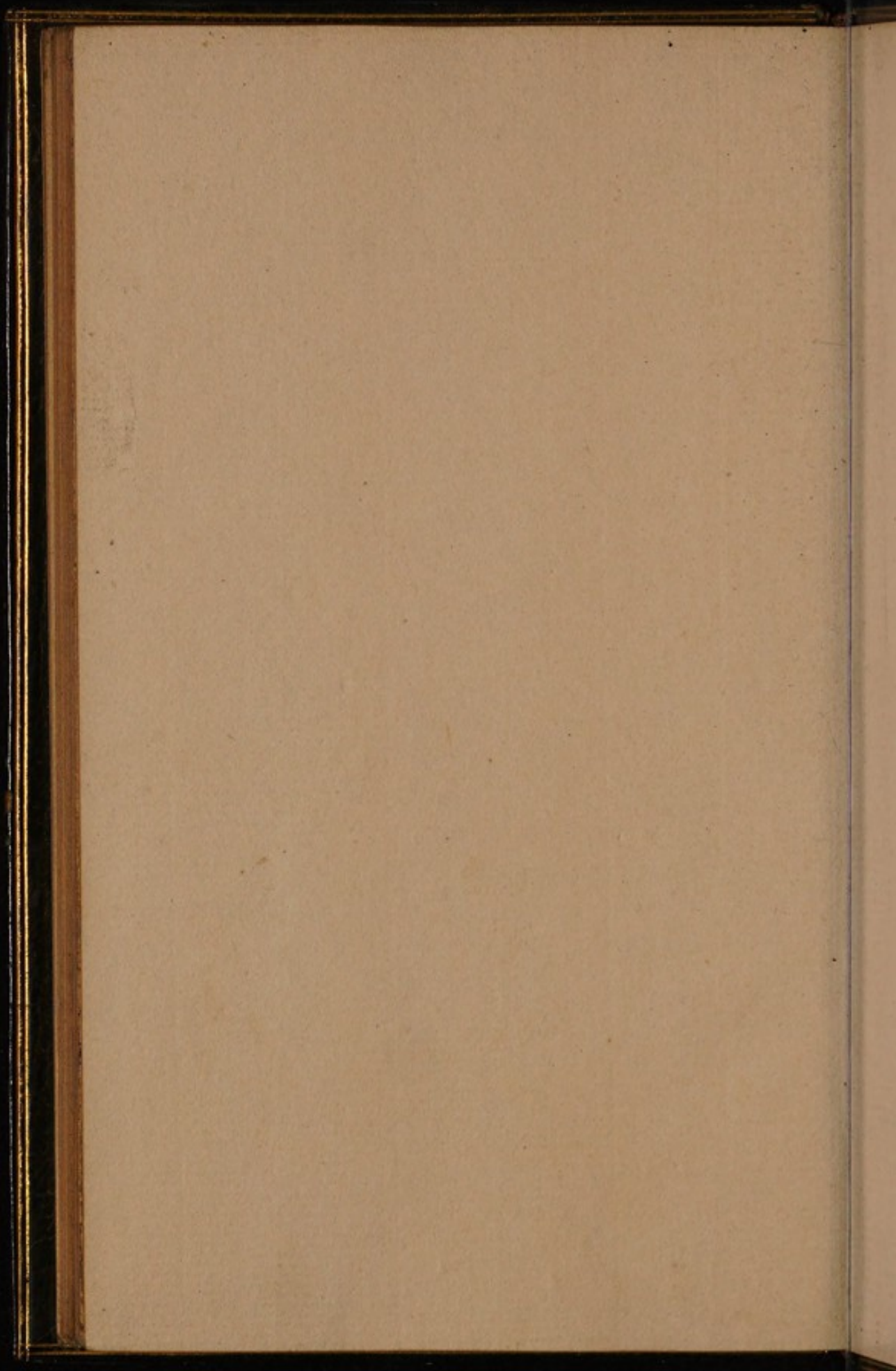
ciffi.

alde

p. 86.

ispo-

no.

cat

seo

